Egovernment
elektronizace veřejné správy

CESTA K REGISTRŮM

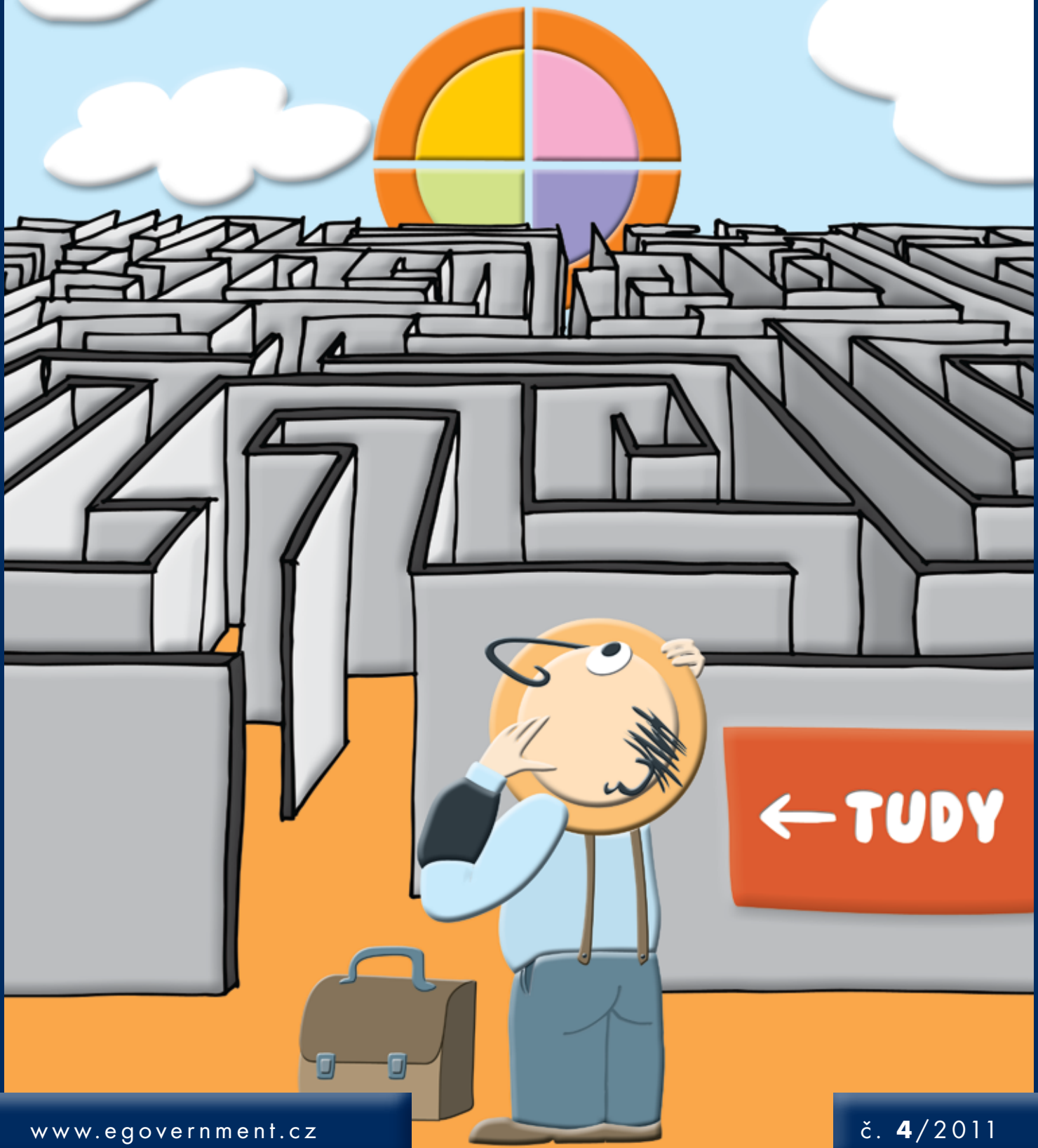

www.egovernment.cz

č. 4/2011

Cesta k základním registrům

Kudy kudy cestička... pobroukává si možná v současné době leckterý představitel leckterého úřadu veřejné správy. Pokud jde o spuštění, patrně nejdůležitějšího projektu elektronizace veřejné správy, máme to tak říkajíc za pár. Základní registry se na ostro spustí „až" v polovině roku 2012, tedy vlastně jen za 7 měsíců. To skutečně není mnoho času.

Nyní už se základní registry, alespoň některé, plní daty, testují a dokonce některé úřady a instituce si už uvědomují, že se budou muset nějak připojit a něco pro to udělat. Asi to nadšení a vnímání úplně neodpovídá významu a rozsahu projektu základních registrů. Je pravdou, že nám to tak hezky česky klouzlo - posunuli jsme si termíny, protáhli výběrová řízení na realizátory, neopřeli jsme se s razantním nasazením do informační kampaně a taky se to trochu promíchávalo na samotném ministerstvu.

Možná tedy úplně přesně ještě nevíme, kdo je kdo či kde je co, ale stále platí, alespoň jsme o tom ubezpečováni, že 1. 7. 2012 někdo dá palec na tlačítko a základní registry odstartují. A tak teď všichni koukáme kudy nejrychleji k registrům a jakým kabelem se tam připíchnout. Budiž Vám následující stránky nápocny.

Ing. Michal Jirkovský
šéfredaktor

UŽ JEN BEZ PAPÍRU!
...skutečně?

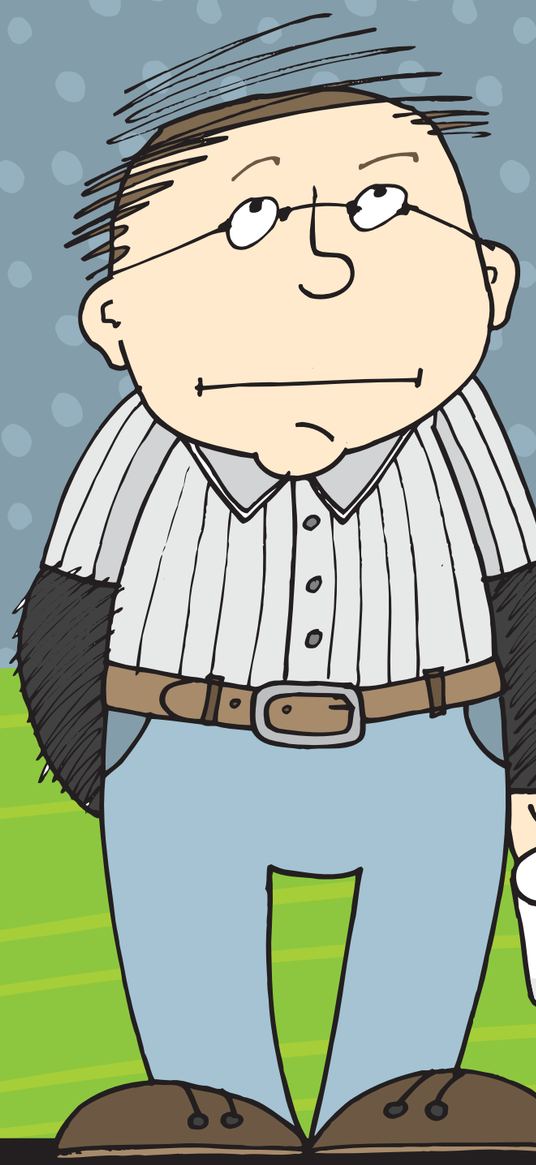

Aktuální stav základních registrů,
ale také...

- Důvěryhodné uložení elektronických dokumentů,
- Vedení spisové služby v elektronické podobě
- Elektronická evidence dokumentů
- Datové formáty pro komunikaci a ukládání
- Legislativa, možnosti a praxe

31. ledna 2012
Jihlava
KÚ Kraje Vysočina

www.egovernment.cz/bezpapiru

Obsah

redakce	ÚVOD	2
	OBSAH, TIRÁŽ	4
Registry	JAK JSME NA TOM?	6–7
	ZÁKLADNÍ REGISTRY: PEVNÁ ZÁKLADNA E-GOVERNMENTU	8–9
	POHLED Z DRUHÉ STRANY ...ANEB PŘÍSTUP K DATŮM ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ	10–11
	ORG	12–13
	SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ	14–15
	AKTUÁLNÍ STAV ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ	16–17
	ZÁKLADNÍ REGISTR OSOB	18–19
	BILANCE ROKU 2011 Z HLEDISKA BUDOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO REGISTRU OBYVATEL	20
	ZÁKLADNÍ REGISTRY VEŘEJNÉ SPRÁVY, PROJEKT RÚIAN	22–25
The Best	BEAUJOLAIS NOUVEAU PRO ICT A CENY EGOVERNMENT THE BEST 2011 – KPMG	26–29
Datové schránky	PRO DOPORUČENÝ DOPIS BEZ OBČANKY? DNES UŽ NAŠTĚSTÍ BĚŽNÁ VĚC.	30–31
Konference	GOOGLE PRO MĚSTA	32–34
	KRAJSKÝ ROK INFORMATIKY 2011 - NÁVRAT K PRAZDROJI	36–39
	INTERGRAPH CS SE PO JUBILEU TĚŠÍ SE NA BUDOUCNOST	44–45
Připojení	SSL CERTIFIKÁTY – PRO SERIÓZNÍ WEB NUTNOST	35
	REGIONÁLNÍ DATOVÁ SÍŤ PLZEŇSKÉHO KRAJE CAMELNET	40–41
Úspora	SNIŽTE SVÉ NÁKLADY NA IT S ŘEŠENÍM ZERO CLIENT	42–43
	TRANSAKČNÍ ČÁST PVS SKONČÍ, K E-PODÁNÍ PRO ČSSZ NYNÍ SLOUŽÍ VREP	46

V rámci České a Slovenské republiky vydává:
info◆com s.r.o, Krokova 2, 128 00 Praha 2
www.infocom.cz
IČO: 26426331
zapsána u Městského soudu v Praze
pod č. C – 81357
tel.: 241 412 518 - 9
fax: 241 408 222
e-mail: egovernment@egovernment.cz
http: www.egovernment.cz
ISSN 1801-9420

Šéfredaktor: Ing. Michal Jirkovský
Korektorka: PhDr. Helena Veverková
Asistentka: Bc. Anna Dubovická

Grafika: PROPAGANDA, Kafkova 10, Praha 6
Tiskárna: A. R. GARAMOND, Hlavatého 664, Praha 4
Registrační číslo: MK ČR E 11364

Reprodukce celku ani jeho částí v jakémkoliv provedení není povolena bez výslovného souhlasu Egovernment – info◆com.

Registrace:

Magazín Egovernment je distribuován, na základě registrace, pracovníkům veřejné správy v České republice a na Slovensku **ZDARMA**. Ostatní čtenáři, kteří nejsou pracovníky veřejné správy zaplatí cenu **100 Kč (130 Sk)/výtisk, tj. 400 Kč (520 Sk) ročně**.
S registrací získáte, kromě pravidelného zasílání magazínu, i informace o dalších projektech, které realizuje společnost **info◆com** s.r.o.

komunikace informací

Sympozia ◆ Konference ◆ Kongresy

info◆com
komunikace informací
Krokova 2, 128 00 Praha 2
Tel.: 241 412 518-9
Fax: 241 408 222
E-mail: infocom@infocom.cz
www.infocom.cz

Jak jsme na tom?

Přelom roku bývá časem pro hodnocení a plánování. V oblasti elektronizace veřejné správy v České republice to může platit dvojnásob. Prožíváme totiž období, kdy vrcholí příprava na spuštění základních registrů, tedy zásadního projektu, který do jisté míry završuje vše doposud realizované v rámci e-governmentu v ČR. Proto jsme položili na toto téma několik otázek vrchnímu řediteli sekce pro informatiku a eGovernment MV ČR Petru Říhovi. Směrovali jsme je do tří okruhů:

A. Základní registry

1. Jsou ve stádiu půl roku před startem ostrého provozu. Jaká je současná situace jednotlivých registrů (ROB, ROS, IZSR, ORG...)?

Cesta k realizaci základních registrů veřejné správy, v současnosti klíčového a nutno dodat, že největšího projektu nejen našeho e-governmentu, nýbrž české informatiky vůbec, se řídí nařízením vlády č. 161/2011 ze dne 25. května 2011. Nařízení stanovuje harmonogram postupu pro naplnění registrů příslušnými údaji. Příprava na ostré spuštění celého systému základních registrů veřejné správy je rozdělena do 4 etap, které na sebe navazují tak, aby příprava na spuštění ostrého startu byla co nejhladší. Jedná se o následující etapy:

1. etapa: ověřování správnosti a úplnosti údajů v editorských systémech, etapa byla ukončena 31. října 2011;
2. etapa: zápis údajů editorskými systémy do základních registrů, ukončení do 31. ledna 2012 pro klíčové editorské systémy, resp. do 31. března 2012 pro ostatní editorské systémy;
3. etapa: připojení hlavních uživatelských systémů do systému základních registrů, ukončení do 30. dubna 2012;
4. etapa: připojení všech uživatelských systémů do systému základních registrů, ukončení do 1. července 2012.

2. Běží veškeré přípravy dle plánu, tj. stále není datum 1. 7. 2012 jako termín ostrého provozu nijak ohrožen?

Přípravné práce na spuštění registrů k 1. červenci 2012 jsou v plném proudu a všichni pro to děláme maximum. V týdnu od 28. listopadu 2011 se příprava na spuštění základních registrů přesunuje do fáze pilotního provozu, orgány veřejné moci se tak budou moci sedm měsíců před ostrým startem seznámit se systémem a vyzkoušet si, jak přesně bude tato stěžejní databáze fungovat. Fáze pilotního provozu pojede na tzv. robotizovaných datech, nepůjde tedy ještě o skutečné údaje. Pilotní provoz poběží do konce března příštího roku. Už 1. dubna 2012 se do systému začnou dostávat ostrá data. Termíny jsou opravdu napjaté kvůli zpoždění v průběhu loňského roku a minulé zimy, kdy probíhala řízení ÚOHS. V té době došlo k významnému narušení původně plánovaného synchronního postupu při implementaci, takže registry, které odstartovaly v řádném termínu, „utekly" těm ostatním, které se musely postupně přidávat, v určitých momentech na sebe čekat a poté se opět podle daného harmonogramu synchronizovat. Spustit a konsolidovat celý komplex projektů v takovéto situaci byla a stále ještě je velmi náročná úloha pro všechny týmy a rád bych touto cestou poděkoval zúčastněným za úsilí, které vyvíjejí – ředitelům projektů, projektovým manažerům i všem jednotlivým pracovníkům, kteří se na budování registrů podílejí a takovéto "lahůdky" projektového řízení úspěšně zvládají.

3. Mají OVM a další subjekty dostatek informací o přípravách, případně o krocích, které musí sami učinit?

Spuštění základních registrů je pro Ministerstvo vnitra prioritou v oblasti dalšího rozvoje e-governmentu, a je proto nutné pamatovat na všechny subjekty, které budou do tohoto komplexního systému zapojeny. Bylo proto odstartováno informační turné k základním registrům, při kterém odborníci na základní registry z rezortu vnitra objíždějí všechny kraje a informují úředníky, co pro ně bude znamenat zavedení bezpečné a aktuální databáze údajů o občanech a státních i nestátních institucích, případně co musí regionální úředníci udělat k tomu, aby se od 1. července 2012 mohli k datům v registrech připojit. Byla zřízena „redakční rada základních registrů", v jejímž rámci existuje i pracovní skupina vyčleněná pro komunikaci s informatiky veřejné správy. Paralelně jsme také spustili call centrum k základním registrům na čísle 236 031 758, kde lze v pracovních dnech řešit dotazy technického i obecného charakteru. Uživatelská podpora je rovněž dostupná na e-mailové adrese podpora@szrcr.cz. Aktuální informace o probíhající kampani se také pravidelně zveřejňují na webových stránkách Ministerstva vnitra či na webových stránkách správy základních registrů www.szrcr.cz, kde jsou postupně publikovány i technické informace potřebné pro úpravy agendových informačních systémů, aby se mohly k základním registrům připojit. Chtěl bych podotknout, že zmíněný web správy základních registrů slouží jako ústřední informační bod základních registrů a každému, kdo potřebuje jakékoli informace týkající se registrů, doporučuji začít právě tam.

4. Jaké povinnosti jednotlivé OVM v současné době mají v souvislosti s přípravou na provoz ZR - co musí dělat se svými daty, musí nějak standardizovat své IT pro připojení atp.?

V rámci probíhající kampaně informujeme úřady o jejich povinnostech, které mimo jiné vyplývají ze schváleného harmonogramu pro postupné plnění registrů příslušnými údaji. OVM mají povinnost připravit své agendové informační systémy k budoucímu napojení na systém základních registrů, lze však předpokládat, že tuto problematiku by měly vyřešit smluvní vztahy s dodavateli příslušných aplikací, kde bychom očekávali provedení patřičných úprav v rámci implementace legislativních změn. Záleží tedy na konkrétních smlouvách s dodavateli, zda tyto úpravy budou provedeny například v rámci standardní podpory systému a tedy v paušální ceně roční údržby.

Mezi další povinnosti agendových míst patří rovněž ohlášení agendy a registrace agendového informačního systému, který bude komunikovat se základními registry prostřednictvím rozhraní informačního systému základních registrů. Počínaje datem spuštění ostrého provozu základních registrů budou k základním registrům připojeny a pro práci s nimi certifikovány pouze informační systémy, které splní podmínku ohlášené agendy ve své působnosti, resp. podmínku oznámení o vykonávání působnosti v agendě.

Dále úřady musí začít pracovat na tom, aby byly schopny naplnit jednotný identitní prostor v Czech POINTu konkrétními úředníky do rolí, které vzejdou z ohlášení agend.

Co se týká samotného připojení, hlavním propojovacím uzlem systémů veřejné správy, a tudíž i základních registrů, je centrální místo služeb, tzv. CMS KIVS, do kterého je publikováno vnější rozhraní ISZR. Samotný způsob připojení je určen povahou agendového informačního systému – zda je editorský, nebo bude data pouze čerpat. Konkrétní návody nalezne každý zájemce opět na webu správy základních registrů v sekci „vývojáři".

5. Se spuštěním ZR souvisejí i nové OP, které na ně budou navázány. Jaký bude postup s jejich vydáváním a snižováním počtu čitelných údajů na těchto průkazech?

O nový občanský průkaz bude možné požádat na kterémkoliv obecním úřadě obce s rozšířenou působností a nebude nutné chodit do místa trvalého pobytu jako dosud. Toto řešení bylo vybráno z důvodů optimalizace veřejné správy, kdy projekt nových elektronických občanských průkazů bude realizován s využitím stávající fungující infrastruktury projektu Cestovní doklady s biometrickými prvky (CDBP), tzv. e-pasů. Vyplnění žádosti i vyfotografování občana zajistí úředník pomocí speciální aplikace a technického vybavení, které se dnes využívá rovněž při žádosti o cestovní pas. Pro občany je to pozitivní zpráva, jelikož k vydání nového průkazu už nebude potřeba přinést vlastní fotografii.

B. Datové schránky

1. Stále se objevují případy nerespektování základního pravidla pro DS, tedy upřednostňování elektronické před papírovou komunikací. Sledujete instituce, které toto nedodržují? Postihujete je nějak? Může se občan či jiný úřad někam obrátit s žádostí o pomoc v případě takového nerespektování?

Je pravdou, že veřejná správa ještě naplno nevyužívá všech možností a výhod, které jim elektronizace nabízí. Občas se může stát, že některý úředník či dokonce úřad se stále vyhýbají používat datové schránky, i když je to pro ně snadnější než práce s papírovými dokumenty. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, reguluje pouze zneužívání datových schránek k šíření nevyžádaných obchodních sdělení či škodlivých počítačových programů a kódů. Dopustí-li se takového přestupku fyzická osoba, může dostat pokutu až do výše 20 tisíc korun, u právnických osob lze uložit pokutu dokonce až 20 milionů korun. Ve výše zmiňovaném zákoně však nejsou stanoveny žádné sankce pro ty případy, kdy se úřad úmyslně vyhýbá použití datové schránky při komunikaci s občany či firmami. Na tyto postupy si lze samozřejmě stěžovat, musí se však vždy postupovat podle příslušných procesních předpisů (např. správní řád nebo občanský soudní řád).

C. Czech POINT

1. Czech POINTy budou moci provozovat banky. Jaký je stav příprav na tuto novinku? Jaký je zájem ze strany samotných bank?

Rozšíření sítě kontaktních míst veřejné správy všichni vítáme, banka autorizovaná jako Czech POINT se však bude muset řídit provozním řádem projektu stejně jako jakákoliv jiná pobočka na úřadě nebo na poště. Ministerstvo vnitra vydává personální a technické podmínky k výkonu působnosti Czech POINT, které budou upřesňovat pravidla, na základě kterých budou moci banky Czech Pointy provozovat. K dnešnímu dni uvažuje o možnosti zapojení do systému Czech POINT devět ze čtyřiceti bank.

–MJ–

Základní registry: pevná základna e-governmentu

Termín e-government se v poslední době skloňuje ve všech pádech. Encyklopedický výklad ve Wikipedii jej definuje jako systém, který „se zabývá elektronizací výkonu veřejné správy. Jedná se o transformaci vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií". Co to ale v praxi znamená?

Do systému veřejné správy denně proudí tisíce požadavků od firem, občanů i dalších účastníků různých řízení. Cílem elektronizace veřejné správy je navrhnout vhodné elektronické nástroje pro pracovní postupy a vnitřní metodiku, které urychlí a zefektivní provádění jednotlivých úkonů vedoucích k vydání rozhodnutí.

Klíč je ve správných údajích

Aby například úředníci mohli požadavek vyřešit správně a ve finále učinit jednoznačné a adekvátní rozhodnutí, které bude v souladu se zákonem, potřebují přesná, a především správná, data – ať už se jedná o identifikaci žadatele a dotčených subjektů, nebo ověření údajů o firmách, osobách a adresách. Dosud právě na tomto bodě řada rozhodnutí vázla. Nekonečné ověřování, multiplikace údajů a dodávání stále stejných podkladů na různé úřady by mělo od příštího roku skončit.

Příchod základních registrů znamená vytvoření jednoho místa pro ukládání a sdílení shodných, jedinečných, jednoznačných informačních dat v procesech veřejné správy. Registry zavádějí pojem referenční údaj. To je údaj, který je považován za správný a má jednoznačně definovaného editora, tedy toho, kdo ho může měnit a odpovídá za jeho správnost. Registry se tak stanou místem, kde budou tyto informace shromažďovány, čištěny a také garantovány.

Agendy orgánů veřejné moci, které tyto údaje potřebují, je v okamžiku potřeby budou číst právě ze základních registrů. A právě to je jejich obrovským přínosem. Úřady již nebudou základní údaje pracně získávat z vlastních informačních zdrojů, ale pouze a jedině z registrů. Všichni tedy budou mít k dispozici jeden stejný údaj. Pokud některá agenda získá informace, že referenční údaj je jiný, je povinna tuto skutečnost oznámit editorovi a ten ho opraví.

Registry budou reagovat na novely zákonů a ochrání i nového obchodního partnera

Registry jsou, jak ostatně uvádí i název článku, pevnou základnou e-governmentu. Definují, co jsou „referenční údaje" o osobách, firmách, nemovitostech, adresách, ale také o rozhodnutích orgánů veřejné moci. Tady ale jejich význam nekončí, registry toho přinesou mnohem více.

Budou šetřit technologické zdroje, protože se nebudou přenášet zbytečná data jako dosud, ale jen ta, která jsou potřeba pro práci v agendě. Agendy nebudou zbytečně volat služby, ke kterým nemají oprávnění, protože pokud je příslušný úředník pro konkrétní výkon a rozhodování nepotřebuje, nebudou se mu vůbec nabízet. Registry budou reagovat pružně i na legislativní změny. Pokud dojde k novelizaci určitého zákona, s předstihem se připraví nabídka služeb registrů s přístupem k potřebným referenčním datům a otestuje se. Oprávnění agendových rolí k užití nových služeb se však udělí až ke dni účinnosti novely zákona.

Další služby jsou určeny pro proaktivní notifikace změn údajů subjektů třetích stran. Tak se například může banka dozvědět, že se její klient přestěhoval. Obchodní partneři se dozvědí, že naše firma změnila sídlo nebo třeba statutárního zástupce. Takové služby samozřejmě nebudou poskytovány automaticky, ale bude třeba o ně požádat. Na druhé straně musí přirozeně vzniknout také služba, která bude kontrolovat, kdo s našimi údaji nakládal, k čemu je potřeboval a - v neposlední řadě - kdo je měnil.

Výčet toho, co registry umějí, samozřejmě není konečný. Pro start registrů byla zvolena základní množina služeb, která vznikla pečlivou analýzou. Ta se může v budoucnu měnit. Služby budou vznikat a zanikat podle aktuálních potřeb veřejné správy, ale vždy po předběžné procesní analýze.

To, v čem je ale hlavní přednost konceptu orientovaného na používání služeb (SOA), je jeho flexibilita. Potřebné změny se dají relativně rychle implementovat - bez klasického pořizování nového informačního systému do úřadu, bez zbytečných a nákladných úprav stávajících informačních systémů v úřadě. Koncept je také zárukou, že každý dostane informace, ke kterým má oprávnění a které potřebuje pro svoji práci, a to v předem dohodnutém formátu a za předem stanovených podmínek definovaných zákony a legislativou. Zvolený koncept architektury orientované na služby tedy dlouhodobě řeší ochranu a návratnost investic veřejné správy do ICT.

Flexibilita i rychlost realizace změn již byla ve zvoleném konceptu otestována – ať v prostředí firem, které tyto principy používají při komunikaci se zákazníky (B2C), či mezi sebou (B2B). Díky otevřenému konceptu „stavebnice" jsou velmi dobře použitelné i při elektronizaci služeb veřejné správy, kterou zajímají nové koncepty G2B (služby veřejné správy pro business), B2G (služby businessu pro podporu služeb veřejné správy) a G2G (služby mezi úřady na různých úrovních).

Není pochyb o tom, že v oblasti modernizace veřejné správy jsme vykročili správným směrem. Nesmíme se ovšem zastavit v půli cesty. Zvolený model je třeba dál budovat a postupně elektronizovat další procesy. Je totiž naivní si myslet, že vytvořením registrů celý proces skončil. Změny, do kterých jsme se pustili, logicky znamenají jen začátek nekončícího procesu stále nových požadavků veřejného a komerčního sektoru i občanů.

Kam směřuje EU?

Ostatně směr k modernizaci jasně vytyčila i Evropská unie. Akční plán evropského e-govermentu na období 2011 – 2015 nabádá k přechodu ze současné elektronické správy na novou generaci otevřených, flexibilních a společných služeb, které budou hladce fungovat jak na místní a regionální, tak na vnitrostátní a celoevropské úrovni.

Pro podporu celoevropské spolupráce na elektronické správě existují závažné politické a ekonomické důvody. Podle zmiňovaného akčního plánu může elektronizace veřejné správy výrazně přispět k překonání současné ekonomické krize. Jak uvádí Evropská komise, elektronizace vede na jedné straně k efektivnějšímu využívání zdrojů, na straně druhé ke snižování výdajů. Sdílení veřejných i soukromých zdrojů pak znamená větší efektivitu při vývoji. Služby orgánů veřejné moci přitom zasahují do všech oblastí – týkají se státní sféry, firem i občanů. Doplňují legislativní akty EU a pomáhají zlepšit poskytování služeb - ať se jedná o zadávání veřejných zakázek, justici, zdravotnictví, životní prostředí, mobilitu a sociální zabezpečení či podporu provádění občanských iniciativ pomocí nástrojů ICT.

Koncepce českých základních registrů tedy stoprocentně zapadá do záměrů EU. Registry jsou ale především investicí do budoucna. Díky zvolené architektuře, která rychlé změny a budování nových služeb umožní, budeme na nový typ komunikace dobře připraveni a můžeme snahy Evropské komise nejen významně podpořit, ale díky použitým technologickým standardům také komunikovat přes hranice a pružně reagovat na rostoucí požadavky rozšiřováním portfolia našich elektronických služeb. Můžeme se tak do akčního plánu „eGovernment 2011-2015" zapojit i v rolích lídra a tvůrce nových flexibilních řešení.

MARIE FATUROVÁ
PR Manager
Asseco Central Europe, a. s.
Solutions for Demanding Business

asseco CENTRAL EUROPE

Procesní modely - manufaktura zvaná veřejná správa

Procesy ve veřejné správě mají přesně daná pravidla. Ta určují, co a jakým způsobem veřejná správa dělá. Zmapováním těchto pravidel vzniknou procesní modely agend orgánů veřejné správy. Ty pak definují cyklus požadavku – od jeho vzniku, přes průchod jednotlivými fázemi procesu až k výstupu, tedy vydání správního rozhodnutí, předložení nové právní regulace do legislativního procesu, vydání metodiky, stanoviska, koncepce či strategie atd.

Agendové informační systémy – přístup k referenčním datům základních registrů

Když bude úředník potřebovat použít služeb základních registrů pro to, aby si ověřil údaje nebo získal informace nutné pro rozhodování, učiní tak prostřednictvím agendových informačních systémů (AIS ZR).

Úředník použije odpovídající agendový informační systém, vybere vhodnou službu základních registrů a zadá nezbytné vstupní údaje (např. identifikační údaje z podání občana se mohou přímo přenést do volání služby registrů a nemusí se opakovaně zadávat). AIS odešle požadavek do informačního systému základních registrů (ISZR), který je vstupní komunikační branou do registrů, následně je zavolána služba základních registrů. Brána před voláním interních služeb registrů ověří, zda požadavek vzešel od osoby s platným oprávněním požadovat tyto služby, a pokud je vše v pořádku, zavolá službu příslušného registru (ať jde o registr osob, registr obyvatel, územní identifikace a nemovitostí nebo registr práv a povinností). Konkrétní registr už pak nezkoumá oprávnění ke službám, zkontroluje pouze vstupní údaje a službu co nejrychleji provede.

V závěru zpracování služby vytvoří registr datový výstup služby (typicky struktura dat ve formátu XML), připojí informaci o průběhu zpracování (status) a odpoví na volání služby. ISZR převezme výstup, který obsahově nemění, zabalí informační výstup do „obálky" – vytvoří odpovědní zprávu, kterou uloží pro převzetí agendovým informačním systémem (AIS), jenž ji následně převezme a potvrdí, že obsah zprávy v pořádku přečetl a dále data zpracuje podle úlohy, kterou řeší. Například může pracovníkovi na úřadě zobrazit získaná data nebo je uložit pro jiné účely. Tato na první pohled sáhodlouhá komunikace proběhne za několik sekund, a to i přes to, že ve skutečnosti je komunikace mnohem komplikovanější – je nutné zabezpečit důvěrnost obsahu zpráv, zajistit ochranu proti jejich modifikaci, monitorovat chod celého zpracování či provádět logování.

POHLED Z DRUHÉ STRANY ...ANEB PŘÍSTUP K DATŮM ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

Co jsou ZR, co přinesou, co změní ve státní správě, že jejich hlavním přínosem bude referenčnost dat, které obsahují ... – to už pravděpodobně každý ví – určitě by to měl vědět člověk ve státní a veřejné správě, jenž má na starosti AISy, kterých jsou odhadem tisíce.

Ale co pojem „připojení se k ZR“ nebo „připojit AIS k ZR“? Mají správci AISů v této otázce jasno?
Je přístupno poměrně dost informací, zejména ze strany MV, týkajících se registrace agend a AISů. Kdo ale ví, jak realizovat samotné „připojení“, tedy jakým způsobem zprostředkuje svým AISům přístup k datům ZR a zejména, jak tato data začlenit do interních procesů?

Při diskuzích, které v posledních měsících dost často absolvuji, jsem narazil na několik přístupů:

- „Zatím to neřešíme, bude to aktuální nejdřív koncem roku 2012, spíš až 2013.“
- „Nevíme vůbec, co s tím – informací je málo a přitom data ZR budou pro nás nezbytná.“
- „Nemusíme nic řešit, protože ISZR nám zpřístupní všechna data ZR – tím je vše hotovo.“

Vezměme to postupně.

Add 1) Od 1. 7. 2012 budou spuštěny ZR – a od toho data budou jejich data referenční pro celou státní a veřejnou správu. Zároveň je vysoce pravděpodobné, že některá data ze starých zdrojů se stanou od tohoto data nedostupná – např. data o fyzických osobách. Případný „přechodný stav“ by vyžadoval změnu legislativy a jeho příprava by tedy již musela být „v běhu“.

Add 2) To je silný signál zejména pro MV, že propagace je stále nedostatečná a je potřeba vedle pohledu na samotné ZR věnovat výrazně více enegrie pohledu ze strany uživatelů. Vždyť právě pro ně SZR vzniká – bez připojení AISů by SZR ztrácel jakýkoli smysl! Je tedy nezbytné detailně vysvětlovat jednotlivé kroky, které každý orgán státní a veřejné správy musí udělat tak, aby k 1. 7. 2012 měl k datům ZR připraven opravdu reálný přístup.

Add 3) Tento názor, ač je sympatický, vyplývá, bohužel, z nedostatku informací a vysvětlování, co že vlastně to „připojení AIS k ZR“ znamená.

Pro přiblížení problematiky připojení AIS k ZR si dovolím malou paralelu ke stavebnictví, protože tento pohled je většině z nás blízký.

Z tohoto hlediska můžeme data ZR chápat např. jako sítě (elektrická energie, plyn, voda) dovedené na hranici našeho pozemku – to je obdoba vnějšího rozhraní ISZR se třemi službami. Když chceme svítit, vařit, zalévat, tj. realizovat jednotlivé domácí „agendy“, tak každý z nás ví, že se musí

(1) připojit definovaným způsobem na jednotlivé síťové přípojky,
(2) vybudovat vnitřní rozvody a
(3) mít „konektor“ pro každý spotřebič do rozvodů.

A stejně nutné je pro připojení AIS k ZR:

(1) vytvořit „přípojku“ (komunikační rozhraní) ke službám ISZR,
(2) upravit nebo i vytvořit „vnitřní rozvody“ - datová úložiště pro data ZR a
(3) realizovat interní napojení AIS na tato vnitřní datová úložiště – „konektory“.

Na následujícím obrázku je znázorněn princip připojení AIS k ZR.

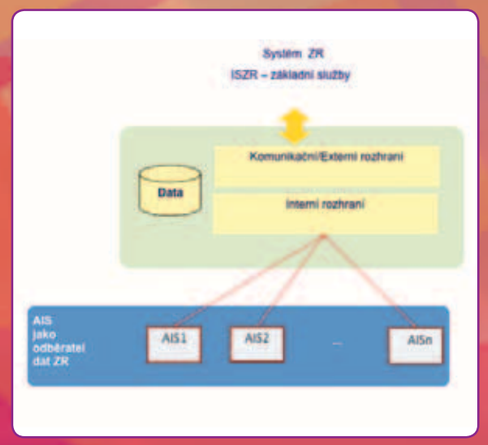

Popsal jsem, co musíme udělat. Ale víme, „jak“ to udělat?
Existují dvě základní možná řešení – každý AIS připojit na SZR separátně nebo vytvořit jedno připojení pro „skupinu“ AISů. Tou skupinou mohou být např. všechny AIS centrálního úřadu, kraje nebo města.

Pro obě řešení se určitě najde mnoho pro a proti. Zkusme se zaměřit v této chvíli jen na pořizovací cenu, cenu rozvoje a na jednotnost v rámci „úřadu“:

každý AIS je připojen zvlášť:
výhody
- zodpovědnost dodavatele AIS,

nevýhody
- rozdílnost časů realizace a upgradů u jednotlivých AIS „úřadu“ a z toho plynoucí datová nekonzistence
- pravděpodobně výrazně vyšší celková pořizovací cena (v závislosti na počtu AISů) a provozní náklady;

celý „úřad“ je připojen najednou:
výhody
- pravděpodobně výrazně nižší celková pořizovací cena,
- výrazně nižší cena budoucího rozšiřování a provozu,
- jednoduchost připojení nových AIS,

nevýhody
- vyšší odpovědnost zadavatele.

Na místě je samozřejmě i otázka, zda bude nutné upravovat nebo dál rozšiřovat napojení na ZR. Vždyť již při náběhu SZR bude k dispozici cca 100 služeb.

Odpověď je jasná a stručná – ANO, BUDE!
Systém ZR rozhodně bude v první fázi schopen poskytovat všechna data, která bude obsahovat, a informovat o jejich změnách.

Ale v průběhu času bude potřeba doplnit další kompozitní služby potřebné pro obce, kraje a s vysokou pravděpodobností i centrální úřady - tyto typy dotazů mohou být realizovány až na základě přesné poptávky správců AIS. Zda to bude 10, 20 nebo 50 služeb, není tak podstatné, ale pokud přibudou nové služby, bude nutné se na ně připojit tak, aby bylo možné je využívat.

A navíc, v další fázi rozvoje e-governmentu se předpokládá, že se budou nabízet přes ISZR nejen data ZR, ale i referenční data dalších agendových IS státní správy, tzn. budou přibývat další a další desítky služeb.

Vraťme se ale od možností realizace komunikačního rozhraní k tomu zásadnímu, tedy hlavnímu cíli zavádění SZR - tím je, aby občané a firmy nemuseli hlásit své údaje a jejich změny opakovaně jednotlivým agendám a aby tedy občanům, firmám a i státní a veřejné správě výrazně ubylo neefektivní práce.

Z tohoto cíle je zřejmé, že samotné technické připojení je až poslední krok v řadě. Důležitý je zejména procesní pohled každého správce agendy vedoucí ke správnému výběru služeb SZR a jejich způsobu implementace ve vlastních AIS.

A druhý zásadní pohled je datový - musí proběhnout čištění dat ve všech AISech, jinak se agendám nepodaří připojení, protože existující data se nepropojí s daty jednotlivých ZR.

Doufám, že odpovědi na úvodní otázky jsou nyní pro většinu z Vás jasnější.

Ale možná se mýlím a jen jsem Vám ukázal, kolik nejasností je kolem tak jednoduchého slovního spojení, jako je „napojení AIS na ZR“.

Roman Kamarýt
VP/Head of Competence
NESS Czech s. r. o.

Zkratky:
ZR = základní registry
AIS = agendový informační sytém
MV = Ministerstvo vnitra
ISZR = informační systém základních registrů
SZR = systém základních registrů

ORG

Přijetím Zákona č.111/2009 Sb., o základních registrech dne 26. 3. 2009 byla Úřadu pro ochranu osobních údajů svěřena nová kompetence – v připravovaném systému základních registrů vytvářet a přidělovat následující neveřejné identifikátory:

- ***zdrojové identifikátory fyzických osob (dále jen ZIFO),***
- ***agendové identifikátory fyzických osob (dále jen AIFO)***

a zároveň vést jejich seznam. Dále pak na základě zákonného požadavku agendových informačních systémů převádět AIFO jedné agendy na AIFO agendy jiné. Pro informační systém, který by měl tyto požadavky zajistit, se během přípravy zákona vžilo označení ORG, a to mu také nakonec zůstalo.

Záměrem tohoto základního zákona e-governmentu bylo upravit informační systémy státní a veřejné správy tak, aby občan nebyl stále nucen obíhat úřady s náručí dokumentů. Proto zákon zavádí následující úpravy:

- definuje několik základních registrů, jejich údaje budou **referenční**, a tudíž platné pro všechny agendy státní i veřejné správy. Stačí tedy, že občan prokáže úřadu svou totožnost (v budoucnu např. elektronický občanský průkaz) a úředník si všechny další informace, které potřebuje pro výkon své agendy a **na které má ze zákona právo**, dokáže zjistit sám. Pokud se ukáže, že referenční údaj se neshoduje s údajem občana, nastartuje úředník mechanismus, který zajistí opravu neplatného referenčního údaje;
- aby nebylo možno mimo zákonný rámec spojovat údaje o občanovi vedené v různých agendách, zavádí pro občana **vícenásobnou digitální identitu** – tzn., že v různých agendách je občan veden pod odlišným identifikátorem (AIFO). Vytváření a transformace AIFO je právě úkolem informačního systému ORG (tento systém je také označován jako „převodník identifikátorů“);
- jediným místem, které umí převést AIFO jedné agendy na AIFO agendy jiné, je informační systém ORG;
- AIFO je generováno ze ZIFO. ZIFO je informačním systémem ORG vytvořen, jakmile je občan zapsán v informačních systémech evidence obyvatel nebo cizinců. **Všechny AIFO občana jsou vytvářeny z jeho ZIFO a z AIFO nelze zpětně ZIFO odvodit.** Všechny ZIFO a AIFO jsou uloženy v informačním systému ORG, **ale nejsou v něm uložena jména ani jiné identity občanů, kterým příslušné identifikátory patří** – tento systém tedy neuchovává žádné osobní údaje.

Z výše uvedeného je patrno, že **zákon se vůbec nedotýká používání rodných čísel a ani je nezakazuje**. Zákon pouze ruší současnou praxi užívání rodného čísla jako univerzálního identifikátoru občana ve státní a veřejné správě a zakazuje užívání jakéhokoliv univerzálního identifikátoru pro získávání údajů z agend jiných. **Také je nutno zdůraznit, že ZIFO i AIFO jsou identifikátory neveřejné, takže občan se je nemusí učit, nezná je a hodnoty těchto identifikátorů ho vlastně vůbec nezajímají.**

Na základě již zmiňovaného zákona č. 111/2009 Sb. jsou založeny 4 základní registry a další součásti systému:

- registr obyvatel;
- registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci (registr osob);
- registr územní identifikace, adres a nemovitostí (registr územní identifikace);
- registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností (registr práv a povinností);
- informačním systémem základních registrů je informační systém veřejné správy, jehož prostřednictvím je zajišťováno sdílení dat mezi jednotlivými základními registry navzájem a základními registry a agendovými informačními systémy, je realizována správa oprávnění přístupu k datům a další činnosti (ISZR);
- informační systém pro přidělování a tvorbu zdrojových identifikátorů fyzických osob, agendových identifikátorů fyzických osob a vedení jejich seznamů (ORG).

Smyslem začlenění informačního systému ORG do systému základních registrů je ochrana identity občanů před zneužitím jejich osobních údajů. Dá se říci, že jednotlivé registry jsou od sebe odděleny, ale přes ORG jdou pomocí ISZR propojit. Je to jako volání z veřejné telefonní budky do druhé. Nevím kdo ani komu volá, ale spojím je.

Základní registry jsou bezpečnou a aktuální databází údajů o občanech a státních i nestátních subjektech. Jejich zavedením dojde k odstranění roztříštěnosti, nejednotnosti a vícenásobného výskytu dat v základních databázích veřejné správy. Občanům registry výrazně zjednoduší komunikaci s úřady, protože jakoukoliv změnu údajů bude stačit nahlásit pouze na jednom místě, orgánům veřejné moci pak projekt zpřehlední práci a dá jistotu správnosti uložených informací. Pro každou agendu má instituce svůj vlastní AIS (agendový informační systém), ve kterém eviduje pouze fyzické osoby potřebné pro výkon svěřené agendy. AIS nekomunikují přímo s jednotlivými základními registry. Komunikace probíhá přes prostředníka – ISZR (informační systém základních registrů), který předává požadavky z AIS na jednotlivé registry a vrací odpovědi. Současně komunikuje s převodníkem údajů ORG. Spojovacím článkem mezi jednotlivými AIS jsou právě agendové identifikátory.

Samotný význam identifikátorů je v tom, že svým obsahem je zcela bez významu. Znamená to, že na rozdíl od rodných čísel, která jsou přidělována a zatím přidělována budou i po celkovém zavedení systému, se z nich nedají odvodit žádné údaje. Mimo to nikdo nebude vědět, jaký identifikátor je osobě přidělen. Ani osoba, jíž je přidělen.

Tento zákon přinesl Úřadu pro ochranu osobních údajů nový úkol - vytvořit informační systém s názvem „ORG“, který bude zajišťovat procesy, spjaté s identifikací osob v systému základních registrů, jehož součástí ORG je. Financování investiční části požadovaného systému bylo zajištěno usnesením vlády č. 1019/2009 a je spolufinancováno z projektu Evropské unie ve výši 85% uznatelných nákladů na základě vydání Právního aktu o poskytnutí dotace ze dne 30. 11. 2010. Toto spolufinancování vyžaduje předkládat dokumentaci v souladu s předpisy EU jak po stránce obsahové, tak i po stránce grafické. Součástí je i propagace spolupráce s orgány EU.

Samotný informační systém ORG v systému základních registrů je realizován v rámci Integrovaného operačního programu, prioritní osa Modernizace veřejné správy - Cíl Konvergence, oblast podpory Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě. Odbor strukturálních fondů MV ČR schválil uvedený projekt dne 30. 11. 2009.

Veřejná zakázka na návrh a dodávku informačního systému ORG byla zahájena 27. 11. 2009 předběžným oznámením na stránkách Informačního systému veřejných zakázek. Vlastní zadávací řízení na tuto veřejnou zakázku bylo na stránkách ISVZ otevřeno 2. 3. 2010 pod evidenčním číslem 60042442 a názvem Dodávka informačního systému ORG. Na základě uveřejnění této zakázky bylo Úřadu pro ochranu osobních údajů podáno uchazeči celkem 6 nabídek. Všechny doručené nabídky byly otevřeny 20. 4. 2010 a všechny byly přijaty. První jednání hodnotící komise proběhlo 27. 4. 2010. V průběhu hodnocení byl jeden z uchazečů vyloučen pro nesplnění požadavků zadavatele. Jednání hodnotící komise pokračovalo až do 25. 6. 2010, kdy byla členy komise podepsána Zpráva o posouzení a hodnocení nabídek a předána předsedovi Úřadu. Předseda Úřadu se ztotožnil s doporučením hodnotící komise a dne 2. 7. 2010 podepsal Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky.

Proti tomuto Rozhodnutí podali uchazeči, kteří se umístili na 2., 4. a 5. místě námitky k předsedovi Úřadu. Po posouzení námitek všech uchazečů bylo 30. 7. 2010 rozhodnuto o jejich zamítnutí.

Uchazeč, který se umístil na 4. místě, podal 11. 8. 2010 na základě tohoto zamítnutí námitky proti rozhodnutí zadavatele k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a ten zahájil 30. 8. 2010 správní řízení ve věci přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání výše uvedené zakázky. Dne 7. 9. 2010 ÚOHS zamítl návrh na vydání předběžného opatření, jímž měl být uložen zákaz uzavřít smlouvu v zadávacím řízení. Dne 5. 10. 2010 zmíněný uchazeč svoje podání doplnil a Úřad pro ochranu osobních údajů se k tomuto doplnění vyjádřil dne 14. 10. 2010. Dne 10. 12. 2010 ÚOHS zamítl návrh uchazeče. Proti rozhodnutí ÚOHS podal uchazeč 20. 12. 2010 rozklad a ještě před rozhodnutím předsedy ÚOHS vzal 28. 12. 2010 celý návrh zpět a ÚOHS rozhodl o zastavení správního řízení. Toto rozhodnutí nabylo 27. 1. 2011 právní moci. Start realizace projektu IS ORG byl touto situací proti původnímu harmonogramu zpožděn o minimálně půl roku.

Přijetím zákona č. 100/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech se prodloužilo období pilotní provozu systému a zákon předpokládá ostrý start systému k 1. 7. 2012.

Na Úřadu mezi tím došlo k organizační změně. V sekci informatiky a základních registrů vzniká 1. 4. 2010 odbor základních identifikátorů. V přidělených prostorách je nutné poměrně rozsáhlými stavebními úpravami připravit prostor pro řídicí pracoviště ORG s požadovaným stupněm zabezpečení. Stavební práce jsou ukončeny v srpnu 2011. Současně je nutno u dodavatele připravit prostory pro dočasné primární datové centrum ORG. Od počátku srpna do konce září byla navezena a zapojena veškerá výpočetní i zabezpečovací technika, pracovníci odboru se seznámili s dodaným software a od 1. 10. 2011 běží zkušební provoz pracoviště ORG, které je schopno poskytnout ostatním částem systému zdrojové i agendové identifikátory fyzických osob.

Ing. Eva Vrbová
ředitelka Odboru základních identifikátorů
Úřad na ochranu osobních údajů

Správa základních registrů

Co je to Správa základních registrů?

Správa základních registrů (SZR) vznikla zákonem o základních registrech č.111/2009 Sb. Je správním úřadem a zároveň i provozovatelem Informačního sytému základních registrů (ISZR). To znamená, že se bude starat o jeho bezpečnost, o realizaci vazeb mezi jednotlivými základními registry i mezi jednotlivými základními registry a agendovými informačními systémy prostřednictvím ISZR. Zajišťovat bude i zpřístupnění referenčních údajů v rozsahu oprávnění obsažených v Registru práv a povinností (RPP). Zároveň Správa základních registrů povede záznamy o událostech souvisejících s provozováním ISZR.

Časový rámec:

SZR vznikla jako naprosto nový subjekt 1. 1. 2010 a její plná funkčnost je daná zákonem od 1. 7. 2012. Do této doby plní úkoly dané Nařízení vlády č.161/2011 Sb. o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech. Pilotní provoz s cvičnými daty začal 28. listopadu 2011 a obsahuje 2 prostředí

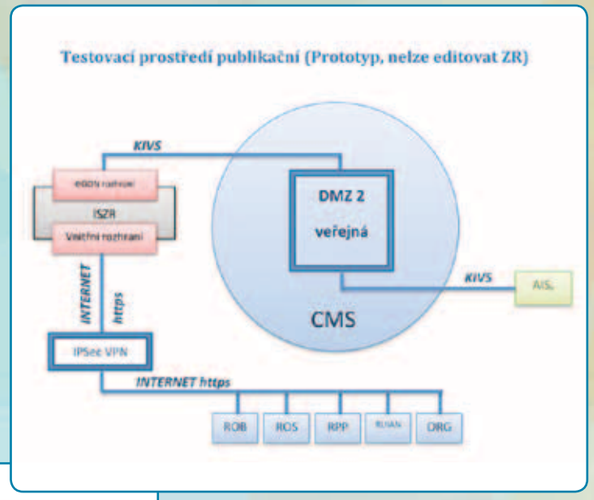

1.Testovací prostředí publikační (pro AIS, která si chtějí testovat komunikaci mezi AIS a ISZR)

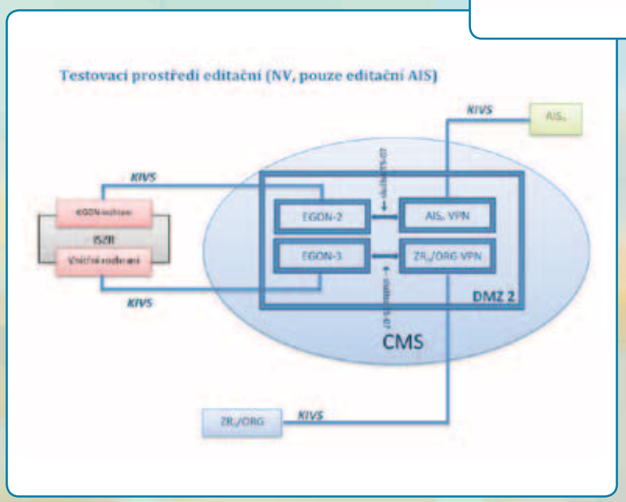

2.Testovací prostředí editační (pro připojování AIS, jak je definuje NV 161/2011 Sb.)

Následně bude od 1. 4. 2012 provozován pilotní provoz s ostrými daty a provizorní technickou certifikací a to až do 1. 7. 2012, od kterého bude systém provozován ve finální verzi. Od tohoto data tedy budou v něm obsažené údaje brány jako referenční.

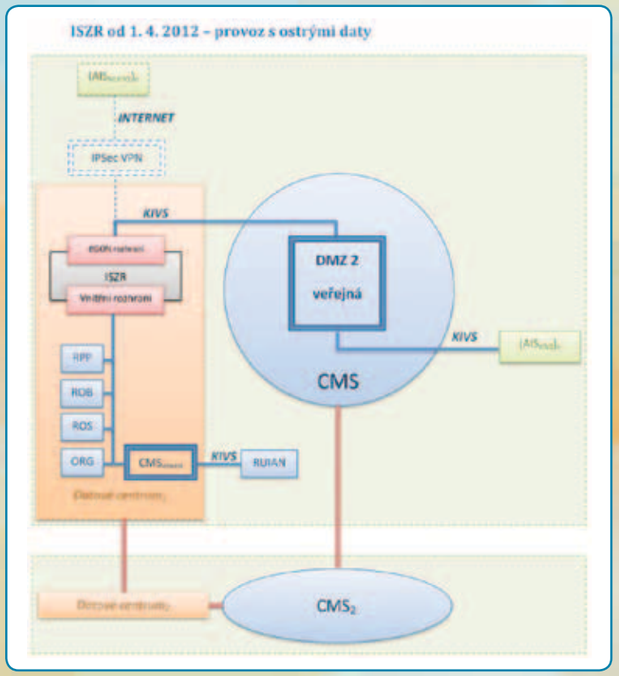

Co základní registry přinesou?

V současné době vede státní i veřejná správa mnoho dat o občanech, fyzických i právnických osobách a dalších subjektech (například územních jednotkách). V tomto reálném prostoru ale tato data nejsou většinou mezi sebou nijak propojena a jsou vedena (a vyžadována) v mnoha různých evidencích (jen údaj o tom, jak se jmenujeme a kde máme trvalé bydliště je obsažen ve velkém množství evidencí - od evidence obyvatel přes například evidenci důchodového a zdravotního pojištěn či evidenci nemovitostí až po mnoho dalších samostatných databází). Systém je provozován jednotlivými úřady dle místní a funkční příslušnosti a i když je v současné době většinou provozován v počítačových systémech, tak je málo flexibilní, není efektivní a zatěžuje zbytečně jak naše občany, tak úředníky. V současné době musíme při každé změně tyto nové údaje nahlásit na mnoha místech, tam se musí modifikovat, ale stejně nakonec nemají v mnoha případech žádnou právní sílu a občan je musí opakovaně dokládat v písemné formě (například občanským průkazem či ověřeným výpisem – například z registru nemovitostí, ...).

Po zprovoznění projektu základních registrů se celý tento postup kompletně změní. Vznikne totiž pojem referenčních údajů, které budou vedeny pouze jednou v příslušném registru a mají právní relevanci. Po 1. 7. 2012 již nebude mít úředník ani právo po občanovi požadovat, aby mu tento údaj doložil jinak - například papírovým potvrzením - ale bude povinen si údaj sám vyhledat prostřednictvím systému Základních registrů a tento údaj bude brán jako platný.

Tyto referenční údaje budou uloženy ve třech základních registrech

- Registru osob (ROS)
- Registru obyvatel (ROB)
- Registru územní identifikace, adres a nemovitostí (RUIAN)

Navíc přibyde občanům jedna převratná novinka – každý občan si bude si moci zjistit, kdo přistupoval v Základních registrech do v nich vedených údajích o jeho osobě.

SZR po 1. 7. 2012 bude:

- jediná „viditelná" část základních registrů pro okolní svět - vnější rozhraní;
- publikuje služby základních registrů – katalog eGON služeb;
- zajišťuje připojení AIS na vnější rozhraní ISZR ;
- ověřuje oprávnění AIS pro přístup ke službám ZR.

Kde zjistit více informací?

Projekt Základních registrů se intenzivně připravuje k finálnímu spuštění a pro zisk aktuálních informací slouží převážně webová prezentace Správy základních registrů www.szrcr.cz, na kterou se snažíme dodávat průběžně co největší množství informací ze všech oblastí (legislativní, technické, obecné).

Ing. Robert Korselt
Ředitel

Aktuální stav základních registrů

Asi by bylo zbytečné znovu vysvětlovat, co se skrývá za projektem Základní registry veřejné správy. Jako nejdůležitější infrastrukturní projekt e-governmentu v České republice se posunul do etapy implementace. V tuto dobu všichni dodavatelé ve spolupráci s projektovými týmy a architekty jednotlivých dílčích projektů velmi aktivně staví jednotlivé registry v souladu s jejich architekturou, zajišťují technologickou i věcnou funkčnost. Budou-li práce na jednotlivých registrech pokračovat dle harmonogramu, nemělo by být jejich uvedení do ostrého provozu k 1. červenci 2012 zásadně ohroženo. Samozřejmě, že realizace projektu základních registrů není bezproblémová a zejména zdržení některých projektů způsobené prodloužením průběhu veřejných zakázek se velmi těžko dohání a vytváří nejen na dodavatele, ale i samotné vedení jednotlivých projektů řadu velmi stresových a složitých situací, jejichž řešení vyžaduje vysokou odbornost i velkou odvahu a odpovědnost jednotlivých projektových týmů.

V této fázi realizace je však třeba již opustit obecné informace o základních registrech a je třeba se společně pustit do prací, které jsou pro přípravu a uvedení registrů do praxe nezbytné. Pokusím se na tomto místě seznámit čtenáře časopisu Egovernment s některými nejdůležitějšími aktuálními tématy vyplývajícími z projektu základních registrů, které budou mít dopad na činnost každého úřadu či úředníka. Velmi důležité je také začít hovořit o zásadních změnách, které významným způsobem ovlivní procesy ve veřejné správě i vztah mezi občanem a úřadem, jež přinesou základní registry po 1. červenci 2012. Vzhledem k tomu, o jak významné a mentálně náročné změny se jedná, je třeba se i na tyto změny včas připravit.

A co se tedy aktuálně odehrává? Jedná se o několik zásadních kroků.

Prvním z nich je vytvoření mapy veřejné správy. Oč jde? Jedná se o proces, při kterém dochází prostřednictvím registru práv a povinností (agendového informačního systému působnostního) k ohlášení všech agend veřejné správy a následně k přihlašování jednotlivých orgánů veřejné moci k působnosti v jednotlivých agendách. Ke dnešnímu dni bylo orgány ústřední státní správy ohlášeno více než 500 agend veřejné správy. Je tak vytvořen základní rámec, které agendy a činnosti, vykonávané v rámci nich, je konkrétní úřad oprávněn podle platné právní úpravy vykonávat. Touto cestou se vytváří datový základ pro vytvoření matice rolí a oprávnění v informačním systému základních registrů, jež umožňují přístup konkrétních úřadů k jednotlivým agendám.

Druhým aktuálním tématem je čištění dat, tedy náprava dosud chybně vedených údajů v jednotlivých agendových informačních systémech, které spolu do zavedení základních registrů nekomunikovaly, a proto vykazují řadu disproporcí. Zřejmě nejnáročnější je porovnávání a oprava chybných dat mezi informačním systémem evidence obyvatel a registrem územní identifikace adres a nemovitostí. Tento proces je bohužel personálně i procesně velmi náročný a je samozřejmě pro obce i jejich stavební úřady velkou zátěží nad rámec běžně vykonávaných agend. Je však zcela nezbytný a věřím, že když se nám podaří význam čištění dat řádně vysvětlit, nalezneme nakonec i u editorů těchto dat podporu a úkol bude kvalitně zajištěn. Zabráníme tak riziku, že chyby v evidencích budou překlopeny do základních registrů a způsobí občanům možné, jimi nezaviněné, problémy a komplikace.

Kontrola dat však není jediným úkolem, který musíme v současné době zabezpečit, abychom vytvořili podmínky pro řádné uvedení základních registrů do praxe. Rozdělím nyní nezbytná opatření do dvou kategorií. První jsou technická a jedná se o nezbytné úpravy agendových informačních systémů pro komunikaci se základními registry. Komunikační rozhraní pro ověřovací provoz základních registrů již bylo zveřejněno na webových stránkách Správy základních registrů a všichni správci jednotlivých agendových informačních systémů a jejich dodavatelé musí zajistit úpravu podle podmínek tohoto rozhraní. Současně je třeba provést registraci všech agendových systémů podle Zákona č. 365/2001Sb., o informačních systémech veřejné správy, aby bylo možné zahájit proces certifikace agendových informačních systémů pro připojení k základním registrům.

Druhou kategorií jsou opatření vyplývající z platné legislativní úpravy, konkrétně ze Zákona č. 111/2009Sb., o základních registrech. Každý orgán veřejné moci se musí přihlásit k působnosti v agendách a do úředních rolí, ve kterých byl ohlášen ústředním správním úřadem, a následně také přiřadit v jednotném identitním prostoru Czech POINT k úředním rolím všechny konkrétní úředníky a zaměstnance zařazené v úřadě.

V závěru bych se chtěl ještě trochu věnovat tématu změn, které základní registry přinesou do života úředníků a také ovlivní vztah mezi veřejnou správou a občany.

Velmi stručně a zjednodušeně lze říci, že zavedením základních registrů a referenčnosti dat se zásadně mění vztah mezi orgány veřejné správy a občanem. Od 1. července 2012 nemohou úředníci vyžadovat po občanech doložení těch údajů, které jsou zákonem o základních registrech definovány jako referenční, a musí si tato data získávat ze základních registrů. Zároveň dochází k zásadní změně v jakémkoliv úředním řízení v etapě získání a ověřování validity referenčních údajů. V současnosti úředník získával a ověřoval data v interních či externích databázích nebo přímo od občana. Nově je pořizuje jako referenční z jednoho místa základních registrů a nemusí také ověřovat jejich validitu a zároveň udržovat vlastní databáze v aktuálnosti. Dojde tedy k výraznému zjednodušení a zrychlení správních procesů a postupů.

Co konkrétně se tedy změní pro úředníka a pro občana? Občanovi se zrychlí vyřízení jeho žádosti a výrazně se mu sníží byrokratická zátěž spojená s naplněním jeho práv a povinností. Také bude poprvé v historii novodobé veřejné správy vědět, jaké údaje o něm stát vede a který úředník tato data a pro jaký úřední účel užívá. Úředníkovi odpadá potřeba hledat data z více zdrojů, ověřovat validitu dat, nemusí přenášet zátěž prokazovat údaje na občana a nemusí ztrácet čas zbytečnou servisní administrativou.

Na všechny tyto změny je třeba připravit všechny úředníky a zároveň těmto změnám uzpůsobit procesy v jednotlivých činnostech a agendách.

Poslední téma, které bych rád uvedl, je zajištění informovanosti všech občanů i úředníků a politické reprezentace o dopadech základních registrů do praxe. Ministerstvo vnitra připravilo celou sadu odborných seminářů a workshopů nejen v Praze, ale i ve všech čtrnácti krajských sídelních městech. Mediální kampani věnujeme velkou péči, proto jsou předmětem všech akcí nejen technické parametry a informace o jednotlivých registrech, ale i o praktických dopadech a změnách, které budou vyvolány implementací základních registrů.

PhDr. Robert Ledvinka
ředitel
odbor veřejné správy
MV ČR

Základní registr osob

Český statistický úřad je zapojen do řešení projektu základních registrů veřejné správy (ZR) počínaje přípravou legislativy, návrhem konceptu a konče budováním registru osob (ROS). Cílem projektu ROS je vybudovat informační systém registru osob plně propojený se soustavou základních registrů veřejné správy, který jeho editoři naplňují ověřenými a správnými daty. Termín zahájení reálného provozu se předpokládá 1. července 2012. Základní registr osob přináší lepší dostupnost aktuálních, ověřených a správných administrativních informací (tzv. referenčních údajů) o všech osobách. Zjednodušuje proces přidělování identifikačních čísel, bezpečně vede informace o fyzických osobách s využitím nového agendového identifikátoru a je napojen na komunikační rozhraní veřejné správy, především informační systém datových schránek a systém Czech POINT.

V základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci (což je celý název registru) jsou vedeny referenční údaje a vazby o právnických osobách, podnikajících fyzických osobách, orgánech veřejné moci, o zahraničních osobách a organizacích s mezinárodním prvkem. U právnických osob jsou vedeny také údaje o jejich organizačních složkách. Referenčními údaji se rozumí základní charakteristiky osob a provozoven, referenčními vazbami pak vazby na ostatní základní registry. Právě referenční vazby jsou významným nástrojem zajišťujícím aktuálnost registru např. v oblasti adres. Subjekty vedené v ROS jsou jednoznačně určeny identifikačním číslem osoby (IČO) nebo identifikačním číslem provozovny (IČP). Tyto identifikace jsou veřejné a mohou je využívat všechny agendové informační systémy (AIS) veřejné správy. Pravidlo, že každé osobě může být přiděleno pouze jedno IČO bez ohledu na to, zda přerušila svoji činnost nebo je evidována ve více agendách, zůstává i nadále v platnosti.

Údaje vedené v ROS nelze prohlížet nebo editovat přímo, vždy pouze zprostředkovaně oprávněnou agendou. Právnické nebo fyzické osoby získávají informace o sobě samých prostřednictvím Czech POINTu nebo informačního systému datových schránek (ISDS). ROS budou využívat všechny orgány veřejné správy (OVM), které k tomu budou mít oprávnění z registru práv a povinností. Počítá se i se službami individuálního a hromadného výdeje údajů a také se zpřístupněním části údajů ROS veřejnosti prostřednictvím internetu.

Referenční údaje do ROS zapisují a mění editoři registru (OVM - agendová místa), kteří na základě zákonného zmocnění právně zakládají osobu. Základní registr osob oproti ostatním základním registrům (ZR) využívá největší počet editorů. Jedná se o několik tisíc OVM, které již v současnosti mají zákonnou povinnost vést o osobách evidenci nebo udělovat oprávnění k činnosti. K jedné osobě může být, zejména v případech fyzických osob – podnikatelů, i více editorů. Hlavními zdroji dat ROS budou obchodní rejstřík, rejstřík živnostenského podnikání a dále evidence nebo informační systémy vybraných ministerstev a ústředních orgánů státní správy, profesních komor, stavovských organizací, obcí, krajů nebo veterinární správy. Samostatné postavení při editaci ROS zaujímají informační systém datových schránek Ministerstva vnitra, insolvenční rejstřík a centrální registr úpadců, ze kterých budou zapisovány údaje o datových schránkách a právním stavu.

V rámci ROS je vyvíjen pro editory, u nichž není efektivní upravovat jejich agendový AIS, např. z důvodu množství evidovaných osob či frekvence prováděných změn, tzv. integrovaný agendový informační systém (ROS-IAIS). Jeho užití je bezplatné. Jde o centrální webové řešení individuálně nastavené pro konkrétní výkon agendy editace ROS, systém poskytne nástroj pro zápis osob i pro zápis změn referenčních údajů. ROS-IAIS zaručí potřebnou ochranu vedených údajů a k jeho využití postačí připojení na internet.

Základní registr osob nemůže existovat sám o sobě, a to především z důvodu referenčních vazeb na ostatní ZR. Základní podmínkou pro úspěšné úvodní naplnění je spolupráce s ostatními ZR, především zajištění ztotožnění adres před úvodním plněním s adresami v registru územní identifikace a nemovitostí (RUIAN) a zajištění ztotožnění fyzických osob s údaji v registru obyvatel (ROB). Vzhledem k velkému počtu editorů ROS (57 agend) představuje značný problém rovněž provádění registrace jednotlivých agend v registru práv a povinností (RPP).

V současné době jsou ve spolupráci s jednotlivými editory připravována data pro úvodní naplnění ROS. Data předběžně zasílaná jednotlivými editory jsou postupně ověřována a výsledky prověření jsou předávány editorům zpět s cílem uvést data do bezchybného stavu a usnadnit vlastní naplnění ROS. Naplňování ROS bude probíhat postupně po jednotlivých agendách s průběžným odstraňováním nedostatků. Po úvodním naplnění registru bude zahájen tzv. „pilotní" provoz, při kterém již budou plně využity eGon služby pro zapisování a editaci dat v ROS. První vlna validací zaměřená na jednoduché kontroly správnosti zejména identifikačních a adresních údajů byla ukončena v prvním čtvrtletí 2011. V současnosti probíhá druhá vlna tzv. křížových validací, která se týká pouze editorů evidujících podnikající fyzické osoby. Poslední vlna validací bude probíhat bezprostředně před úvodním plněním ROS a bude se týkat všech editorů.

Důležité termíny pro uvedení celé soustavy základních registrů do reálného provozu od 1. 7. 2012 stanovuje nařízení vlády ze dne 25. 5. 2011 o stanovení harmonogramu a způsobu technického provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech. Po ověření správnosti a úplnosti údajů nezbytných pro naplnění ZR vedených v agendových informačních systémech bude v lednu 2012 zahájeno úvodní plnění ROS reálnými daty postupně od jednotlivých agendových míst s cílem ukončit úvodní plnění do konce března 2012. Následně by pak mělo probíhat napojování významných vybraných AIS do systému ZR. Úvodní plnění ROS bude rozděleno do několika kroků. Prvním krokem bude úvodní naplnění ROS daty z obchodního rejstříku a ze živnostenského rejstříku, dalším krokem bude úvodní plnění daty z AIS, které budou cílově napojeny na ROS přímo, a posledním krokem bude úvodní plnění dat s využití ROS–IAIS pro agendy, které nebudou budovat a upravovat své informační systémy.

Další podmínky pro úspěšné dokončení projektu základních registrů lze definovat jako organizační, technické a technologické. Jedná se především o zajištění provozu ZR v datových centrech a smluvní zabezpečení provozu ZR. Předpokládá se zřízení dvou datových center pro zajištění provozu ZR, a to tzv. primární lokality a záložní lokality s jasně definovanými technickými, technologickými a komunikačními podmínkami pro zajištění fungování IS ZR. V neposlední řadě je rovněž třeba dořešit smluvní vztahy mezi správou základních registrů provozující datová centra a jednotlivými správci ZR a stanovit podmínky zabezpečení provozu ZR po všech stránkách, včetně financování.

Ing. František Konečný
vrchní ředitel sekce obecné metodiky a registrů
Český statistický úřad

Bilance roku 2011
z hlediska budování základního registru obyvatel

Veřejná správa již více než tři roky netrpělivě očekává zavedení zcela nového systému výměny dat v rámci informačních systémů veřejné správy. Budovaný systém základních registrů v sobě obsahuje i základní registr obyvatel jako hlavní nástroj údajů o fyzických osobách.

Soutěž o veřejnou zakázku na implementátora registru obyvatel se protáhla na dobu delší než jeden rok. Proto bylo milým dárkem pod loňský vánoční stromek, když soutěž byla ukončena definitivním rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které nabylo právní moci dne 21. prosince 2010.

Do roku 2011 vstoupilo Ministerstvo vnitra jako zadavatel soutěže s hlavním cílem minimalizovat dopady skluzu v harmonogramu realizace projektu základních registrů a „dohnat", a pokud možno, i předhonit své kolegy v jiných projektech základních registrů ve vlastní realizaci.

Po projednání materiálu týkajícího se složení hodnotící komise ve vládě České republiky byla dne 16. února 2011 tato komise jmenována. Bezprostředně po svém jmenování zahájila komise svoji činnost, jež vyvrcholila koncem dubna zprávou o posouzení a hodnocení nabídek. Na základě této zprávy zadavatel – Ministerstvo vnitra - vydal rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, kterou předložila firma ICZ, a. s. Námitky proti tomuto rozhodnutí, které podala jedna z firem umístěných na dalších místech výběru, byly procesně z hlediska zákona o veřejných zakázkách vyřízeny v květnu letošního roku a nic již nebránilo v zahájení činností směřujících k podpisu smlouvy s vítěznou firmou. Dne 15. července 2011 došlo tedy k podpisu smlouvy s firmou ICZ, a. s. Tímto okamžikem byly zahájeny práce na vybudování základního registru obyvatel s termínem ostrého provozu 1. července 2012.

Intenzivní činností na straně našeho architekta, firmy Techniserv IT, s. r. o., a především pak dodavatelské firmy ICZ, a.s., se v listopadu letošního roku podařilo úspěšně bez výhrad akceptovat první etapu zahrnující dodávku aplikačního programového vybavení registru obyvatel, včetně první části HW a SW. Na tuto etapu bezprostředně navazuje již realizace druhé etapy, kterou je integrace aplikačního programového vybavení registru obyvatel do systému základních registrů, včetně společného testování v jednotném prostředí. Přes drobné problémy z hlediska vzájemného propojení registrů v rámci informačního systému základních registrů vše nasvědčuje tomu, že i tato etapa bude úspěšně dokončena, čímž nevzniknou problémy při dodržení konečného termínu realizace ostrého provozu, kterým je 1. červenec 2012.

Budování základního registru obyvatel do jeho konečné a plně funkční podoby není však pouze záležitostí architekta, implementátora a Ministerstva vnitra jako budoucího správce systému, ale i orgánů územní veřejné správy, především krajských úřadů a obecních úřadů. Zejména obecní úřady obcí s rozšířenou působností nyní provádějí kontrolu údajů, u nichž vznikla pochybnost o jejich správnosti na základě porovnání datových souborů Ministerstva vnitra a Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, České správy sociálního zabezpečení a Všeobecné zdravotní pojišťovny. Především se jedná o nesoulady v adresách a částečně i v údajích týkajících se vlastní fyzické osoby. Odstraňování těchto nesouladů je nezbytným předpokladem pro realizaci čtvrté etapy projektu, kterou je naplnění registru obyvatel referenčními údaji. Úsilí především obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a úřadů městských částí v Praze přinese těmto úřadům bonus ve formě užívání registru obyvatel s maximální mírou správnosti vedených údajů. Tím těmto úřadům, ale i ostatním oprávněným uživatelům výrazně odpadne nutnost ověřování dat při jejich používání v rámci jimi vykonávané činnosti.

Pokud bychom chtěli bilancovat rok 2011 z hlediska jeho významu pro budování základního registru obyvatel, tak lze z pohledu zadavatele konstatovat, že se jednalo o rok úspěšný a zároveň velice významný z hlediska přípravy podmínek pro úspěšné dobudování uvedeného registru v nadcházejícím roce 2012 tak, aby spuštění ostrého provozu k 1. červenci 2012 bylo realizováno.

JUDr. Zdeněk Němec
ředitel odboru správních činností MV

Vše o elektronizaci veřejné správy - srozumitelně a zdarma:

www.egovernment.cz

Základní registry veřejné správy, projekt RÚIAN

Projekt RÚIAN (registr územní identifikace, adres a nemovitostí) je součástí budované soustavy informačních systémů základních registrů veřejné správy. Je budován v gesci ČÚZK (Český úřad zeměměřický a katastrální). ČÚZK realizoval soutěž na řešitele již v roce 2009, zejména díky tehdejšímu řediteli odboru informatiky ČÚZK panu Suchánkovi a díky tehdejšímu referentovi RÚIAN panu Haveldovi. Ještě v prosinci roku 2009 ČÚZK podepsal smlouvu. Celý rok 2010 tedy již řešitel (firma NESS) pracoval, překonával všechny problémy, které přinášela neexistence ISZR (informační systém základních registrů), a zpoždění, které byly dány přípravou dalších důležitých součástí celé budované soustavy ZR. Ale nyní již jsou všechny smlouvy podepsány a projekt základních registrů je v závěrečné implementaci.

Projekt RÚIAN se dělí na tři základní části. Zejména jde samozřejmě o samostatný základní registr RÚIAN. Ten ale bude, stejně jako ostatní základní registry, pro uživatele přímou cestou nedosažitelný. Veškerá komunikace se základními registry bude z okolního světa probíhat pouze definovanými webovými službami přes ISZR, žádné přímé vstupy „zvenčí" do registru nebudou možné.

Jako editační agendové informační systémy RÚIAN slouží druhá část projektu - ISKN (informační systém katastru nemovitostí), který je nyní rozsáhle upravován, a dále zcela nový ISÚI (informační systém územní identifikace). ISÚI se v dalších řádcích budeme věnovat nejvíce. Pro pořádek je ale třeba ještě říci, že třetí součástí projektu RÚIAN je také tzv. VDP (veřejný dálkový přístup), který bude sloužit veřejnosti k prohlížení dat v RÚIAN. Bude to určitá obdoba nahlížení do katastru nemovitostí - také zdarma, bez jakékoli registrace, pro všechny uživatele internetu. Data RÚIAN budou ve VDP zobrazována nad státním mapovým dílem, nebo nad DMVS (digitální mapa veřejné správy).

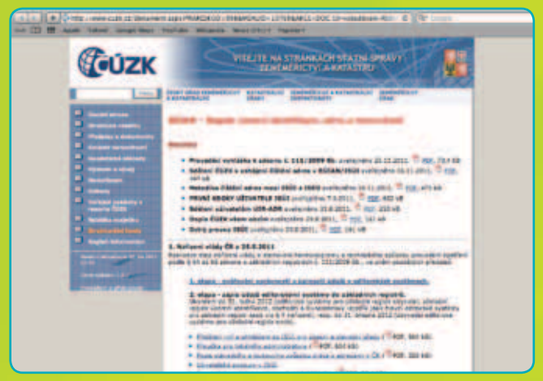

Informační systém ISÚI byl po rozsáhlých přípravách a testech uveden do podoby, která umožňovala 29. srpna 2011 systém spustit do provozu s „ostrými", reálnými daty. Oprávněný uživatel (nyní obce a stavební úřady) se přes „rozcestník" dostane buď do instance ISÚI pro školení a testování (kde si může cokoli libovolně zkoušet), nebo do instance ISÚI, tzv. provozní, produkční (kde pracuje s reálnými daty). Oním „rozcestníkem" je zatím portál ePUSA (elektronický portál územních samospráv), protože správu uživatelů jsme si museli na ČÚZK zajistit počátkem roku 2011 vlastními silami, když potřebné služby okolních registrů nebyly k dispozici.

Než se pustíme do dalšího výkladu, je potřeba si říci, která data v systému RÚIAN vedeme a z jakých zdrojů jsme je získali pro základní naplnění registru RÚIAN:

- hranice pozemků a hranice již existujících stavebních objektů, identifikační údaje, lokalizační údaje již existujících stavebních objektů, výměry, BPEJ, ochrany pozemků a již existujících stavebních objektů jsme získali migrací dat z ISKN;
- základní sadu dat s adresami jsme získali migrací dat z UIR-ADR MPSV (tato data ale již nadále editují obce a stavební úřady v ISÚI a přímá editace UIR-ADR byla k 30. 6. 2011 zastavena);
- základní sídelní jednotky jsme získali migrací dat z ČSÚ;
- údaje o vlajkách a erbech územních samospráv jsme získali migrací dat z PSP;
- údaje o PSČ poskytne ČÚZK ze zákona Česká pošta.

Jedná se tedy o data o území. Údaje o části obce, ulici, novém či změněném stavebním objektu a jeho technicko-ekonomických atributech, čísla popisná, evidenční a orientační, adresy, lokalizační údaje nových objektů a bodů budou v registru RÚIAN pomocí ISÚI udržovat obce a stavební úřady.

Velmi často nyní dostáváme otázku, proč jsme v prvotní migraci převzali data z UIR-ADR a nikoli z evidence obyvatel Ministerstva vnitra, a nemuselo by probíhat náročné čištění adres. K tomu lze pouze stručně říci, že nám to uložil zákon, ale samozřejmě při bližším pohledu je jisté, že zákonodárce v tomto případě rozhodl správně. V registru RÚIAN budeme potřebovat všechny adresy, vždy namapované na konkrétní stavební objekty. Evidence obyvatel zaznamenávala zejména (nikoli výlučně, ale zejména) adresy objektů určených k bydlení a v evidenci obyvatel také neprobíhala žádná kontrola, zda příslušný stavební objekt ještě existuje. Právě probíhající kontrolou přes stavební úřady je třeba tyto nedostatky v datové základně odstranit. Ještě se k tomu dostaneme.

Zde je třeba zdůraznit, že editory dat pro RÚIAN v agendovém informačním systému ISÚI jsou podle platného zákona č. 111/2009 Sb. všechny obce v ČR a všechny stavební úřady (v detailu ještě některé speciální stavební úřady, ale to není pro tento článek podstatné).

Protože se nejedná o uživatelsky tak jednoduchou aplikaci, jako jsou například formuláře Czech POINT, bylo nutno jako součást projektu RÚIAN připravit rozsáhlou vysvětlovací a školicí akci. Neváhal bych použít slova kampaň.

ČÚZK zahájil sérii seznamovacích seminářů k projektu RÚIAN/ISÚI již v červnu roku 2011 a vedl ji celý červenec. V této tzv. první vlně seznamovacích seminářů jsme uspořádali 23 setkání ve všech krajích ČR, které navštívilo téměř 2 300 zájemců z měst a obcí. Ve druhé vlně seznamovacích seminářů v měsících září až říjnu jsme uspořádali další setkání v jednotlivých krajích a v součtu jsme se dostali na více jak 40 akcí, kde si výklad k základním registrům a zejména k našemu projektu RÚIAN/ISÚI vyslechlo více než 5 000 účastníků z obcí a ze stavebních úřadů.

Na seznamovacích seminářích jsme dokázali naplnit i docela velké sály, pro značný zájem byl na mnoha místech jeden seminář od 9.00 a druhý (kdy již byl sál zpravidla naplněn méně) ještě ten den od 13.00. Doprovodný snímek je z posledního semináře druhé vlny, který proběhl v Praze dne 25. října 2011 (také jednou dopoledne a podruhé odpoledne).

Souběžně se seznamovacími semináři jsme zahájili vlnu detailních individuálních školení koncových uživatelů ISÚI. Jde o školení v PC učebně přímo u obrazovky, kdy se uživatel učí pracovat s aplikací, provádět potřebné operace a je seznamován se základními metodickými otázkami. Časová dotace tohoto školení u PC je 6 vyučovacích hodin. Tato detailní školení probíhala

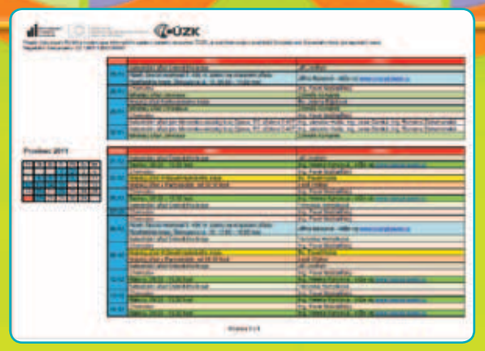

zprvu pouze v Praze, ale díky péči některých krajských úřadů a katastrálních úřadů pro příslušné kraje se od září tohoto roku daří detailní školení rozšiřovat do více míst. Pro přehled lze doplnit, že k datu 30. listopadu 2011 již jsou školení v území zajištěna následovně:

Již se školí (vše je zajištěno, již jsou vypsané konkrétní termíny a školení probíhá):

Karlovarský kraj • Liberecký kraj • Ústecký kraj • Moravskoslezský kraj • Plzeňský kraj • Pardubický kraj • Královéhradecký kraj.

Školení je těsně před zahájením (je školitel, učebna i dohoda, ale ještě není vypsaný konkrétní termín školení):

Kraj Vysočina • Středočeský kraj • Olomoucký kraj.

Není externí školitel (vše ostatní je dohodnuté):

Jihomoravský kraj • Zlínský kraj.

Pro hlavní město Prahu již další školení nepředpokládáme, pokud by byl z magistrátu ještě zájem, přizvali bychom úředníky na školení pro Středočeský kraj.

Není dosud reakce:

Jihočeský kraj.

Ve školení koncových uživatelů ISÚI nám naštěstí velmi pomáhá Institut pro veřejnou správu (vzdělávací organizace Ministerstva vnitra), který vzdělávání pro ISÚI zahrnul do vzdělávacího programu ELEV. Ten je realizován v tzv. eGON centrech. Tzv. eGON centra mohou poskytnout potřebné seznámení se systémem ISÚI koncovým uživatelům z obcí ve správním území téměř poloviny obcí s rozšířenou působností v ČR (ne všechny obce s rozšířenou působností mají v provozu eGON centrum). Počet detailně vyškolených úředníků již je přes 500 a síť míst školení postupně narůstá.

Od 29. srpna 2011 jsou obce a stavební úřady povinny na základě nařízení vlády č. 161/2011 Sb. (o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech) pracovat v systému ISÚI a údaje o územní identifikaci (tedy zejména o adrese) do tohoto systému doplňovat, a to zpětně od 1. července 2011 (protože migrace základních dat ze zdrojů stanovených zákonem byla do RÚIAN/ISÚI provedena k datu 30. června 2011). Všem obcím v ČR (6 251) byla tato informace odeslána oficiálně do datových schránek (ne všechny obce s datovými schránkami pracují, ale to je jiný příběh...).

Na práci s reálnými daty v produkční verzi ISÚI je uživatel od 29. srpna 2011 upozorněn výrazným červeným sdělením v horní části každé obrazovky.

Veškeré potřebné informace k projektu RÚIAN je možno získat na www.ruian.cz, kde jsou i termíny školení, informace pro samostudium uživatelů a e-learningový kurz.

Jistě neuškodí trochu statistiky, jak probíhá postupné připojování obcí a stavebních úřadů k systému ISÚI k 30. 11. 2011:

- celkem obcí s minimálně jedním uživatelem s platnými přístupovými právy: 3 186;
- celkem uživatelů s platnými přístupovými právy: 7 147;
- celkem unikátních přístupů ve školicím prostředí od 1. 6. 2011: 3 722;
- celkem obcí zapojených do školicího prostředí: 2 084;
- celkem unikátních přístupů do produkčního prostředí od 29. 8. 2011: 2 823;
- celkem obcí zapojených do produkčního prostředí: 1 723.

Úspěšně se přihlásit k systému ale ještě neznamená, že uživatel provedl nějakou operaci s daty (v terminologii ISÚI tedy, že provedl nějaký návrh změny - NZ). Celkem bylo v produkčním prostředí založeno pouze 5438 návrhů změn (NZ), z toho stavební úřady 4426 NZ, zbytek obce. Rozhodně to mohlo být i lepší, ale na druhou stranu je třeba přiznat, že pro obce i stavební úřady je to úplná novinka a její plné vstřebání je jistě běh na dlouhou trať. Ale otálení není na místě, čištění dat nepočká, viz dále.

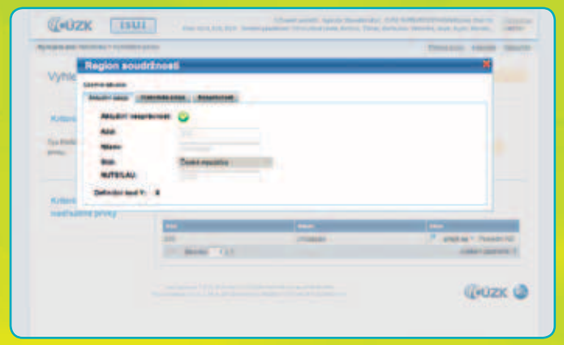

Často kladeným dotazem je také otázka, jak se k datům RÚIAN dostanou i ti, kteří nebudou spokojeni s VDP (veřejný dálkový přístup) a chtěli by naše data využívat v nejrůznějších vlastních aplikacích. Pro ně budou určeny jak některé webové služby, tak zejména tzv. výměnný formát (VF, VFR). Bude v souladu s evropskou směrnicí INSPIRE pro geodata ve formátu GML 3.2.1 a bude umožňovat stažení velkého (opravdu velkého) množství souborů s nejrůznější strukturou a v různých termínech aktualizací, například po jednotlivých obcích jednou za den, velké

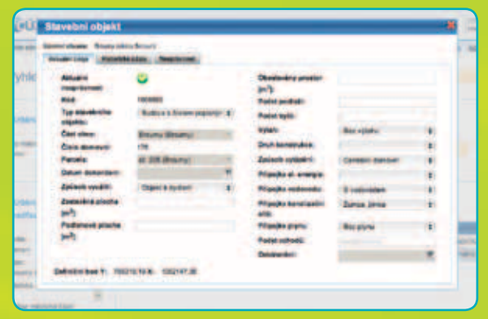

soubory, jako například kraj nebo celá ČR, jednou za měsíc. U výměnného formátu je však třeba mít na paměti, že data od nás stažená do jakéhokoli lokálního informačního systému ztrácejí svoji referenčnost. Referenční údaje budou aktuálně dostupné vždy jen v základním registru.

Projekt RÚIAN vstoupil nyní do další významné etapy, kterou je prvotní čištění základních dat. Jde o data, která byla do systému migrována k datu 30. června tohoto roku ze zdrojů stanovených zákonem. Tato etapa se neobejde bez velmi úzké spolupráce s obcemi, kde adresy vznikají (obec přiděluje číslo popisné, evidenční a případně orientační, obec pojmenovává ulice a veřejná prostranství, pokud má systém pojmenování ulic zaveden), a se stavebními úřady, které stavební objekty do systému ISÚI v naprosté většině případů zadávají. U objektů určených k bydlení jde prakticky výlučně o povinnost zápisu nového stavebního objektu pro stavební úřad, nikoli pro obec.

Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK) ve spolupráci s Ministerstvem vnitra (MV) generoval tzv. rozdílové soubory, tedy porovnání, kde se liší adresa dlouhodobě vedená v informačním systému evidence obyvatel MV (ISEO) a adresa nyní nově evidovaná v informačním systému územní identifikace ČÚZK (ISÚI). Rozdílové soubory obsahují cca 90 tisíc zjištěných rozdílů (v ČR je celkem cca 4 miliony adres), které budou muset dotčené obce s příslušnými stavebními úřady odstranit. Rozdílové soubory byly v pátek 11. listopadu rozeslány cestou krajských úřadů do obcí s rozšířenou působností. Současně s rozdílovými soubory byla rozeslána i metodika, podle které je třeba postupovat při odstraňování nesouladů. Již v prvních dnech po rozeslání metodiky a rozdílových souborů přišlo z obcí a měst několik dotazů, které nejsou oficiálním metodickým postupem řešeny. Metodika a doplňující odpovědi k čištění dat jsou k dispozici na www.ruian.cz.

Nyní si pojďme popsat nejzávažnější situace, které mohou při čištění adres nastat. Jedná se zejména o situaci, kdy adresa, vedená v evidenci obyvatel MV, není vedena v systému územní identifikace na ČÚZK. V takovém případě obec vyzve stavební úřad, aby situaci prošetřil. Mohou nastat v zásadě následující situace, které si stručně popíšeme.

Skutečně dopady na občany mohou být při nesprávně vedené adrese zcela fatální. Zejména, pokud je adresa trvalého pobytu nebo adresa v platném dokladu totožnosti vedena ke stavebnímu objektu, který ve skutečnosti neexistuje. A není podstatné, zda neexistoval nikdy (jsou takové případy, kdy jsou zavedeny do systému evidence obyvatel MV nikdy neexistující adresy), nebo byl již zbourán. Nikoho jistě nepotěší, že by měl mít problém s adresou trvalého pobytu, s adresou pro doručování, že by měl mít neplatný občanský průkaz (případná výměna OP z důvodu špatných údajů bude v tomto případě občanovi provedena zdarma).

Proto je mimořádně důležité, aby obce, u kterých jsou v rozdílových souborech evidovány rozdíly v zápisu adresy u objektů určených k bydlení, přistoupily k nápravě údajů v těchto adresách velmi zodpovědně.

Mnohé obce tak učinily, jednoznačně o tom vypovídá frekvence hovorů jak na HotLine Ministerstva vnitra, tak na externím HelpDesku ČÚZK. Tuto méně radostnou etapu budování systému základních registrů je třeba vydržet. Bez spolehlivě vyčištěných dat základní registry nebudou moci plnit svoje funkce.

Přímé propojení RÚIAN/ISÚI s evidencí obyvatel, které umožní zadání adresy pouze jednou (do RÚIAN/ISÚI) a její automatické přenesení do evidence obyvatel (obdobně, jako je tomu již nyní u systému UIR-ADR, ze kterého jsme výchozí data do RÚIAN/ISÚI čerpali a kam nyní jednou týdně posíláme aktualizační dávky), bude k dispozici až cca koncem ledna 2012. Automatizované předávání dat nemůže být spuštěno dříve, než budou základní datové soubory maximálně vyčištěny (rád bych napsal sjednoceny, ale to se u složitých případů do té doby nestane, navíc, čištění dat bude nekonečný proces i v době, kdy data budou ukládána pouze na jednom místě, v systému RÚIAN/ISÚI; systémy se 100% čistými daty neexistují).

Před závěrem zdůrazňuji ještě jednou, že je nyní mimořádně důležité dosáhnout maximálního možného souladu v zápisech adres jak v systému RÚIAN/ISÚI na ČÚZK, tak v systému ISEO na MV. Pokud nedojde k odstranění nesouladů nyní, v době pilotního provozu, kdy je na nápravu poměrně dosti času, nastanou problémy po 1. 7. 2012 (datum, od kterého budou ze zákona data v systému RÚIAN/ISÚI referenční, tedy závazná pro celou veřejnou správu). A občané zcela jistě nebudou mít rádi svou radnici, pokud zjistí, že jejich obecní úřad čištění adres pro systém základních registrů podcenil a oni z toho mají problém.

Závěr

Pokud se projekt základních registrů veřejné správy a tím i projekt RÚIAN podaří realizovat, bude to mít v poměrně krátké době množství pozitivních dopadů na veřejnou správu a na její služby klientům, zejména obyvatelům a podnikatelům.

- Správná a aktuální data budou k dispozici pro celou veřejnou správu - údaje o adresách v jiných informačních systémech (ROB, ROS) nebudou vedeny a údaje o adrese budou odkazovány do RÚIAN. Referenční adresa v RÚIAN bude závazná pro celou veřejnou správu a údaj o adrese bude aktualizován v každé obci, tedy přímo tam, kde vzniká.
- Bude jednotná presentace adresy pro doručování - jednoduchá třířádková adresa, generovaná z RÚIAN, bude sloužit jako adresa pro doručování v celé ČR.
- Nebude již možnost existence konkrétní doručovací adresy bez existence příslušného reálného stavebního objektu v území.
- Data budou dostupná pro celou veřejnost - data z RÚIAN budou bez jakýchkoli omezení dostupná celé veřejnosti přes internet.
- Dojde k usnadnění práce správních úřadů – data z RÚIAN bude možné přebírat a bude omezeno jejich duplicitní zadávání (např. na stavebních úřadech ubudou přehledy o stavebních objektech pro ČSÚ).

Jestliže konkrétní obec nebo stavební úřad v ISÚI ještě nepracuje, nebojte, zvládnete to stejně jako všichni ostatní, kteří již v ISÚI pracují. Ale s ohledem na probíhající čištění dat je již nejvyšší čas. Nebojte (nebojme) se RÚIAN.

Ing. Tomáš Holenda
vedoucí projektu RÚIAN
ČÚZK

Beaujolais Nouveau pro ICT a ceny Egovernment The Best 2011 – KPMG

Stalo se již tradicí, že magazín Egovernment slaví příchod nového Beaujolais v Obecním domě společenským večerem Beaujolais Nouveau pro ICT. Stejně tak již tradiční je spojení tohoto večera s vyhlašováním výsledků Egovernment The Best – KPMG, tedy těch nejzajímavějších projektů elektronizace veřejné správy v České republice. I letos si účastníci večera, který se konal 21. 11. 2011 v Obecním domě, vyslechli - kromě ochutnávky francouzských vín a setkání s kolegy a partnery - pořadí těch nejzajímavějších projektů, které se do soutěže sešly.

Magazín Egovernment, spolu se svým odborným partnerem, společností KPMG, modifikovali pro letošní rok soutěžní řád a zavedli kategorie projektů. Doposud byly všechny došlé projekty posuzovány společně. I když jsme si zakládali na tom, že nezáleží na velikosti projektu, ale spíše na jeho kvalitě, cítili jsme, že především u malých úřadů je toto společné posuzování vnímáno negativně. Od letošního roku tedy soutěží společně vždy jen projekty příslušné kategorie. A těmi jsou projekty centrální, projekty krajské, projekty měst a projekty obcí. Vzhledem k tomu, že do první kategorie letos nebyl přihlášen žádný projekt, oceňovali jsme nakonec vítěze pouze ve třech kategoriích. Smyslem soutěže Egovernment The Best - KPMG je zviditelnit skutečně zajímavé a inspirativní projekty, které mohou být vodítkem pro ostatní úřady. A dle mínění organizátorů se takové sešly letos v každé kategorii většinou více než jen tři, a tak jsme nakonec vedle tradičního prvního, druhého a třetího místa předávali i speciální ocenění.

Podle charakteru letos převládaly buď projekty zaměřené na technologickou podporu (technologická centra, sítě) nebo projekty zaměřené na průhlednost rozhodování a komunikaci často novými formami, či na vzájemnou výměnu názorů mezi klienty a úřady (tedy ne na pouhou komunikaci, ale skutečně na diskuzi ke konkrétním tématům). Je zajímavé, že velmi často se jednalo o projekty, jejichž realizátorem byl samotný úřad.

V KATEGORII KRAJSKÝCH PROJEKTŮ:

se na prvním místě umístil projekt **eDotace - centrální evidence dotací**, jehož provozovatelem a realizátorem zároveň je Kraj Vysočina. Jedná se o projekt, jehož podstatou je jednotný a spolehlivý přehled o dotačních titulech a darech kraje, žádostech o dotace a samotných žadatelích.

Ocenění přebírali Eva Janoušková zástupce ředitele KÚ, ředitelka sekce ekonomiky a podpory a Kamil Talavašek, IT technik KÚ.

na druhém místě se umístil projekt **Regionální datová síť CamelNET**, jejímž provozovatelem je Plzeňský kraj a realizátorem společnost Telefónica. Smyslem projektu je vybudování regionální krajské komunikační infrastruktury, která bude zajišťovat komunikaci organizací zřizovaných krajem. Zároveň bude snižovat provozní náklady této komunikace. Plzeňský kraj je rovněž připraven nabídnout tuto infrastrukturu k využití státu.

Ocenění přebíral ředitel krajského úřadu Jiří Leščinský a vedoucí odboru informatiky Václav Koudele;

třetí v pořadí byl **www.vas-nazor.cz**, jehož provozovatelem i realizátorem zároveň je Kraj Vysočina. Jedná se o projekt, jehož prostřednictvím mohou politici kraje zveřejňovat svoje záměry či nápady a občané se zde k nim mohou vyjadřovat. Názory, které občané k jednotlivým bodům sdělují, se stávají podkladem pro jednání k dané věci. Výjimečnost projektu tedy spočívá v přímém podílu občanů na rozhodování kraje. Ocenění přebírali opět Eva Janoušková a Kamil Talavašek.

Speciální ocenění si v kategorii krajských projektů odnesl Pardubický kraj za **Interaktivní elektronickou úřední desku**. Jedná se o projekt, který nahrazuje tradiční vyvěšování papírových dokumentů na nástěnku - úřední desku - daleko pružnější, přehlednější a poutavější formou. Zatímco papírová deska byla pouhým splněním zákonné povinnosti vyvěsit informace, elektronická úřední deska je přináší občanům v přehledné formě a zároveň se zefektivnila činnost pracovníků odpovědných za vyvěšování dokumentů. Pardubický kraj je realizátorem i provozovatelem projektu současně.

Ocenění přebírali Jaroslav Folprecht, ředitel KÚ Pradubického kraje, a Jana Haniková, vedoucí kanceláře ředitele KÚ.

Rovněž **speciální ocenění** v kategorii krajských projektů si odnesl projekt **eAmbulance**, jehož provozovatelem je Nemocnice Jihlava a realizátorem Kraj Vysočina. Projekt má umožnit občanům elektronickou registraci do ambulancí nemocnic Kraje Vysočina. V tomto případě byla oceněna snaha o posunutí služeb e-governmentu do nové oblasti i skutečnost, že byl projekt realizován na základě zkušeností ze zahraničí. Za nepřítomné zástupce nemocnice přejímali ocenění zástupci kraje.

V KATEGORII PROJEKTŮ MĚST:

se **na prvním místě** umístil projekt **Žádosti o grant v oblasti kultury, sportu a společenského života města Nymburk**, jehož provozovatelem i realizátorem je město Nymburk. Jedná se o projekt, který směřuje ke zprůhlednění systému žádostí o poskytnutí grantu, a to on-line. K dispozici jsou tak informace o jednotlivých žádostech, žadatelích i výsledku jejich vyřízení.

Ocenění přejímal Zdeněk Vocásek, místostarosta města Nymburk;

na **druhé pozici** se umístil projekt **Vícekanálový přístup k dokumentům rady a zastupitelstva**, jehož provozovatelem a realizátorem zároveň je Magistrát města Karviné. Podstatou tohoto projektu je umožnit radním a zastupitelům přístup pouze k elektronickým podkladům k jejich jednání. Vzhledem k tomu, že veškeré podklady pro jednání rady či zastupitelstva mají nyní k dispozici buď na CD, nebo si je sami najdou na webových stránkách, či využijí automatického stahování z FTP úložiště, obejde se jejich příprava na jednání bez papírových dokumentů.

Vzhledem k podobnému charakteru byly v kategorii projektů měst oceněny **na třetím místě** dva projekty:

Technologické centrum ORP Kladno, jehož provozovatelem je statutární město Kladno a realizátorem GAPP Sys-

tem, spol. s r. o. Jedná se o vybudování technologické základny pro rozvoj e-governmentu a poskytování jeho služeb ve správním obvodu statutárního města Kladno. Projekt byl realizován v rámci výzvy IOP6.

Ocenění přebírali Simona Rákosová, projektový manažer, a Zdeněk Slepička, tajemník úřadu,

a projekt rovněž realizovaný z IOP 6, a to **Technologické centrum Jičín - vnitřní integrace MÚ Jičín**. Provozovatelem je Městský úřad Jičín, realizátorem AutoCont CZ. Jednalo se opět o vytvoření technologického centra a realizování vnitřní integrace úřadu tak, aby došlo ke zjednodušení komunikace občanů s úřadem, efektivnímu pořizování vstupních dat a transparentnosti výkonu veřejné správy.

Ocenění přebíral zástupce realizátora Vladimír Dvořák.

Rovněž v kategorii měst byla udělena **speciální ocenění**, které získaly projekty:

Facebook města Zábřeh, jehož realizátorem a provozovatelem je město Zábřeh. Jedná se o projekt, jehož cílem je rychlá a dostupná forma předávání informací z úřadu občanům, ale i opačným směrem. Je to tedy projekt který umožňuje názorovou výměnu mezi úřadem a občany, a to novým, populárním komunikačním kanálem.

Ocenění za tento projekt přebíral Filip Matějka z MÚ Zábřeh;

Mobilní úřad - Magistrát do kapsy, jehož provozovatelem a realizátorem je statutární město Děčín. Jedná se o mobilní aplikace města Děčín, které mají usnadnit život jak samotným občanům, tak návštěvníkům města Děčín. SMS služby umožňují objednávání se na úřad, placení parkovného, získávání informací atp. Pro návštěvníky je pak určena především aplikace upozorňující na největší zajímavosti města s potřebnými kontakty.

V KATEGORII PROJEKTY OBCÍ byla udělena pouze jedna, **první, cena**, kterou získal projekt

Zdokonalování informačního systému ÚMČ Praha 10. Opět jde o projekt, jehož realizátorem i provozovatelem zároveň je samotný úřad. Projekt směřuje ke zlepšení informovanosti občanů a komunikace s nimi. Vedle použití dnes již klasické formy SMS a MMS je zajímavý například tím, že firmy a podnikatelé mohou využít komunikace s živnostenským odborem prostřednictvím webkamery místo obvyklé osobní návštěvy.

Všechny uvedené projekty byly rovněž publikovány v tištěné podobě v Egovernment The Best 2011 – KPMG a jejich podrobný popis naleznete na www.egovernment.cz/best.

Zbytek slavnostního večera byl věnován ochutnávce Beaujolais Nouveau 2011, které bylo rovněž předmětem večerní tomboly.

-MJ-

Pro doporučený dopis bez občanky? Dnes už naštěstí běžná věc.

Komunikace před ISDS

V době internetu a e-mailů se mnozí občané ptali, proč nemohou komunikovat s úřady jednoduše elektronicky. Některé úřady proto zřizovaly svoji vlastní elektronickou komunikaci, založenou na nástrojích s různým stupněm bezpečnosti. Všechny tyto rané, proprietární systémy však trpěly řadou komplikací. Autentizace odesílatele (ověření jeho identity) nebyla spolehlivá, nebo byla závislá na certifikátu, který si uživatelé museli pořídit a pravidelně obnovovat. Dalším problémem bylo utajení informací o odeslaných a přijatých zprávách nebo záruka doručení odeslané zprávy. To vedlo k myšlence vytvořit státem garantovaný komunikační kanál - Informační systém datových schránek (ISDS). Účelem takového systému bude poskytování služeb všem úředníkům, podnikatelům a občanům.

Informační systém datových schránek

Zavedení ISDS v České republice byl revoluční počin a představuje bezesporu největší změnu ve veřejné správě od dob Marie Terezie. Přinesl státem garantovanou elektronickou komunikaci s orgány veřejné moci (OVM) prostřednictvím datových schránek. A současně s tím zákon č. 300/2008Sb. postavil na stejnou úroveň listinný a elektronický dokument, čímž značně urychlil přechod k používání elektronických originálů nejen ve veřejné správě, ale významně i v komerčním sektoru.

POKUD BYCHOM CHTĚLI PROVÉST SROVNÁNÍ S KLASICKOU LISTOVNÍ ZÁSILKOU A PŘEDPOKLÁDALI, ŽE KAŽDÝ DOPIS BY VÁŽIL POUHÝCH 15 G, PAK ISDS JIŽ UŠETŘIL VÍCE NEŽ 900 TUN PAPÍRU.

Čtenář znalý související legislativy si jistě dovede představit, že samotná realizace ISDS nebyla žádná procházka růžovým sadem. Vzhledem k unikátnosti, úplně novému pohledu na způsob doručování, postavení elektronického originálu na úroveň listinného dokumentu a spoustě dalších podmínek byl návrh konceptu, vývoj i samotná realizace nesmírně složitý a pracný proces. Přesto byl systém spuštěn přesně k datu účinnosti legislativní normy, na jejímž základě vznikl. V průběhu května 2009 navíc došlo k novelizaci zákona č. 300/2008Sb. Ta s sebou přinesla poměrně významné změny, které bylo nutné do téměř hotového systému zakomponovat, a povinnost systém spustit k datu 1. 7. 2009, což se podařilo.

Novela zákona stanovila dvě základní fáze provozu ISDS. Náběhová fáze po uvedení systému do provozu 1. 7. 2009 umožňovala dobrovolné, postupné připojování uživatelů. Toto období posloužilo zejména k otestování aplikací třetích stran, připojených k ISDS. Od 1. 11. 2009 se pak používání ISDS v plném rozsahu řídí zákonem č. 300/2008Sb., to znamená zejména povinnost pro OVM komunikovat prostřednictvím ISDS. Změny legislativy postupně přinesly i možnost zprvu omezené, od 1. 7. 2010 již plnohodnotné komunikace mezi právnickými a fyzickými osobami navzájem. Některé společnosti si brzy uvědomily, jaké výhody jim komunikace prostřednictvím ISDS přináší, a začaly ji využívat ve své každodenní praxi.

ISDS není systémem, který se jednou instaloval a zůstává dále neměnný. Správce systému jednak sleduje nové požadavky uživatelů a legislativy a zároveň zajišťuje rozvoj nových funkcí, které následně iniciují vznik či rozvoj navazujících aplikací. Lze říci, že ISDS se stává motorem změn, které se dějí v klientských systémech. Od prvotního nasazení je systém stále rozvíjen. Například v únoru 2010 byl implementován zjednodušený přístup pro navazující aplikace (typicky elektronické spisové služby). O měsíc později byla zavedena ochrana proti počítačovým robotům, aby bylo zamezeno pokusům o odhadnutí přístupových údajů uživatelů. V květnu 2011 byly v oblasti archivace zohledněny požadavky na uchovávání vyšší míry detailu.

STATISTIKA PROVOZU ISDS S VÍCE NEŽ 62 MILIONY DORUČENÝCH ZPRÁV POTVRZUJE, ŽE DATOVÉ SCHRÁNKY SE STALY BĚŽNOU A PREFEROVANOU FORMOU KOMUNIKACE.

Společnost Novell Professional Services Česká republika byla vybrána hlavním dodavatelem řešení (společností Telefónica Czech Republic) pro spolupráci na vývoji a implementaci systému především díky kvalitním softwarovým technologiím a také díky velmi dobrým zkušenostem s nasazením stejných technologií v systému Czech POINT. Základ tvoří spolehlivý, dostatečně robustní operační systém SUSE Linux Enterprise Server. Pro správu a řízení přístupu uživatelů byly použity technologie skupiny produktů Novell Identity & Access Manager, pro monitorování přístupů uživatelů k systému byly použity technologie Novell Sentinel. Architektura systému postavená z výše uvedených komponent je tak dostatečně flexibilní a škálovatelná. Škálovatelnost systému přitom byla jedním z limitujících faktorů celého řešení. Je třeba si uvědomit, že v době návrhu a vývoje systému nebyl znám konečný počet uživatelů.

PRŮMĚRNÁ ÚSPĚŠNOST DORUČENÍ PŘIHLÁŠENÍM JE VÍCE NEŽ 97 %.

Systém je neustále zlepšován na základě nejnovějších technologických poznatků. V červenci 2011 byl doplněn způsob přihlášení do datové schránky pro zajištění vyšší bezpečnosti o další varianty dle výběru uživatele. Jedná se o přihlášení do datové schránky takzvanou vícefaktorovou autentizací, např. bezpečnostním nebo SMS kódem (One Time Password). Řada bezpečnostních prvků navíc zůstává běžným uživatelům skryta.

Po celou dobu provozu ISDS jsou sledovány i potřeby uživatelů navazujících systémů – aplikací třetích stran. To vedlo například k zavedení možnosti získat informaci o změně stavu pouze jedné konkrétní datové zprávy, bez nutnosti čekat na stažení informací, které nejsou pro uživatele zajímavé. Někteří uživatelé jistě ocenili jak možnost rychlého náhledu datové zprávy, tak i možnost volby mezi povinnou a nepovinnou změnou hesla (byť stále platí důrazné doporučení používat povinnou pravidelnou změnu hesla k ochraně svého účtu). Detailnější uchovávání auditních záznamů pak vyšlo vstříc potřebám soudů a policie. V neposlední řadě je možné získat i potvrzení, že datová zpráva prošla ISDS, ověřit tedy její autenticitu a neporušenost.

Statistika provozu ISDS potvrzuje, že datové schránky se stávají běžnou a preferovanou formou komunikace. Nasvědčují tomu počty odeslaných datových zpráv, zvyšující se každý měsíc. Jen pro představu - do konce listopadu 2011 bylo doručeno více než 62 milionů zpráv od začátku provozu. Na doručování datových zpráv se největší měrou podílejí uživatelé OVM a především exekutoři, kteří si zvykli ISDS používat rutinně.

Dalším zajímavým parametrem datových schránek je úspěšnost doručení přihlášením, které činí více než 97%. Je to vyšší úspěšnost, než dosahuje Česká pošta při doručování doporučených listinných zásilek. Zde je vidět jednoznačně a měřitelně, jaký přínos má používání ISDS. A to bylo dosud založeno zatím „jenom" 448 tisíc datových schránek, když největší podíl mají schránky právnických osob. Datových schránek zřízených na žádost je v současnosti přes 38 tisíc. Není to žádné ohromující číslo, když si uvědomíme, kolik obyvatel má naše země, přesto je patrné, že ISDS je významným nástrojem i pro ty, kteří jej ze zákona používat nemusí. Je jenom otázkou času, než si některý z komerčních subjektů uvědomí výhodnost garantovaného komunikačního kanálu a nabídne jeho prostřednictvím své služby občanům této země. Nárůst počtu datových schránek na žádost se pak může skokově navýšit. V roce 2012 se očekává další významný nárůst počtu datových schránek. Od 1. 7. 2012 je budou povinni používat všichni advokáti a daňoví poradci.

Budoucnost: extenzivní využívání infrastruktury ISDS

Již dnes lze konstatovat, že zasílání zpráv z datových schránek se stalo samozřejmostí a na ISDS budou navazovat další aplikace a funkcionality. Na základě poznatků z dosavadního provozu se můžeme domnívat, že přes počáteční záměr využít ISDS jen k zasílání zpráv, vystoupí do popředí další, původně vedlejší funkce. Lze očekávat, že vzniknou rozmanité automatizované agendy, které budou šetřit manuální lidskou práci. Jistě i řada činností v komerční sféře se bude moci přesunout na internet, protože už nebude nutná osobní přítomnost za účelem prokazování totožnosti občanským průkazem. To pomůže zjednodušit řešení každodenních životních situací nás, občanů této země, a současně významně ulehčit práci úředníkům.

Ing. Martin Řehořek
výkonný ředitel
Novell Professional Services Česká republika, s. r. o.

Google pro města

Magazín Egovernment uspořádal koncem listopadu spolu se svým partnerem, společností Google, velmi specifický seminář. Pod názvem Google pro města byly pozvaným představitelům měst a obcí prezentovány především možnosti, jak snadno a ještě k tomu zdarma oživit své webové stránky. Společnost Google, která je velmi často vnímána jako nástroj pro vyhledávání v prostředí internetu, tak chtěla ukázat, že svým uživatelům nabízí daleko více užitečných nástrojů. Celý program setkání byl zaměřen na výše popsané služby pro webové stránky, ale také na představení možností Street View či YouTube.

Těžiště informací však bylo především v tvorbě webových stránek, respektive v tom, jak je snadno zefektivnit, zatraktivnit a zároveň i chytře propagovat, aby je veřejnost snadněji našla. V úvodu setkání uvedla Eva Martinicová, že k internetu je v současné době prostřednictvím počítačů (PC) připojeno cca 2 mld. lidí. Ale prostřednictvím mobilních zařízení (telefonů, tabletů atd.) je to již 5 mld. lidí. A zatímco v současné době množství nabízených dat počítáme v řádech exabytů (cca 800), do roku 2020 by se toto množství mělo zvětšit na 50 zettabytů. Protože se pohybujeme v řádech, které jsou již zcela mimo běžnou představu, demonstrovala tento rozsah na příkladu klasického mobilního "chytrého" telefonu s kapacitou 16 Gb, což je ta nejobvyklejší varianta. Abychom si vytvořili prostor o velikosti 50 zettabyte, museli bychom těchto přístrojů na sebe naskládat tolik, že by dosáhly ze Země až na Měsíc. A právě pro to, že prostor kolem nás začíná být zahlcen daty, je potřeba se naučit v nich orientovat a umět je efektivně využívat. A tomu mohou pomoci i online nástroje od společnosti Google.

Důvodem, proč tyto nástroje chce Google představovat veřejné správě v ČR, je i skutečnost, že občané ČR tráví u internetu cca 23 hodin v týdnu. Internet považují za nejsnazší formu komunikace, a co je podstatné, díky používání mobilních zařízení se začíná stírat hranice mezi tím, co je určeno pro PC a co pro mobilní telefon. Uživatelé si totiž díky chytrým telefonům zvykají na to, že službu v prostředí internetu mají k dispozici kdykoliv (v režimu 24/7) a kdekoliv. Právě to jsou skutečnosti, o kterých musí uvažovat i veřejná správa a zvažovat podle nich způsob své vlastní komunikace s klienty.

Rozšíření vašeho webu

Na Evu Martinicovou navazoval Filip Hráček, který v Googlu spolupracuje také s platformou vývojových pracovníků. Aby přítomným mohl co nejsnáze demonstrovat snadnost použití některých služeb či produktů Google, v živé ukázce vkládal do již existujících webových stránek (město Brno) některé prvky, které vhodně rozšiřovaly jejich nabídku.

Jednalo se například o vložení vyhledávacího okénka, vložení aktivní mapy do stránky, vložení Street View, tedy procházení se v reálném prostoru, či například vložení kalendáře. Dále předvedl možnost vložení konkrétního YouTube kanálu nebo snadného překlopení stránek v češtině do různých jazykových mutací (typicky angličtiny, němčiny atd.), včetně exotických jazyků, jako například japonštiny. Podstatné v těchto prezentacích bylo, že všechny vkládané elementy byly vytvořeny velmi jednoduše - bez znalosti tvorby zdrojového kódu, pouhým zaškrtáváním požadovaných atributů. Zdrojový kód, který byl na základě takto definovaných požadavků pro uživatele generován automaticky, Filip Hráček jednoduše zkopíroval do místa, kam má být na stránce daný element vložen. Každá z těchto změn nezabrala více než 20 sekund, přičemž výsledný efekt byl dostačující.

YouTube

Další prezentující, Božena Řežábová, se podrobněji věnovala fenoménu YouTube. Jak uvedla, teprve v roce 2005 bylo zveřejněno, a ostatním uživatelům umožněno, sdílení prvního videa v prostředí YouTube. V roce 2007 již bylo každou minutu vloženo do kyberprostoru 8hodin sdíleného videa a v roce 2011 každou minutu 48 hodin záznamu. Kromě upozornění na tento překotný vývoj přiblížila rovněž různé formy prezentace od pouhého videa, přes videoblog až po samostatný "režírovaný" videoportál. Proč by se měly i obce a města v České republice zabývat myšlenkou své prezentace na YouTube, je podle Boženy Řežábové skutečnost, že denně se na tento portál připojí 3 mld. lidí. V České republice jsou to více než 4 miliony měsíčně, což je denně 1/4 internetové populace. Podstatné je podle jejích slov i to, že se zdaleka nejedná o -náctileté, ale 56% tvoří lidé v kategorii 20–39 let. Přitom podle průzkumů návštěvníci na YouTube nehledají pouze zábavu, ale velmi často sem jdou za vzděláním a praktickými informacemi nebo radami.

Že se nejedná jen o kanál zábavy, ale o zcela vhodný prostor pro prezentaci veřejné správy či politiky, doložila i příklady ze zahraničí, například vládní prezentací ve Spolkové republice Německo či španělským předvolebním kanálem. Pro obě prezentace bylo podstatné, že se jednalo o obousměrnou možnost komunikace a občané měli možnost ovlivňovat svými dotazy, co zde bude prezentováno.

Proč by tedy úřad měl uvažovat o využití kanálu YouTube?

Jak uvedla Božena Řežábová, je to vhodná možnost, jak oslovit konkrétní komunitu lidí, jak získat zpětnou vazbu a vytvořit zajímavou komunikační platformu. Přitom není potřeba žádné investice do technologií, neboť stačí pouhé přihlášení k YouTube. Pokud se ale konkrétní organizace k takovému kroku rozhodne, je určitě vhodné, podle jejích zkušeností, stanovit si vlastní strategii. Tedy především určit, kdo je cílovou skupinou, jak často, jaké informace a v jaké podobě budou zveřejňovány a kdo bude za jejich zpracování odpovědný.

YouTube, podle slov Boženy Řežábové, nabízí ještě jednu výraznou výhodu, a tou je možnost sledovat dopad zveřejňovaných videií, tedy především jejich sledovanost, demografický graf diváků a skutečnost, zda bylo video sledováno až do konce či nikoliv.

Street View (panoramatické fotografie na mapách Google)

S tématem Street View se k mikrofonu vrátila Eva Martinicová, aby charakterizovala tuto službu jako vizuální přiblížení cílového místa, kam chci cestovat. To je podle jejích slov přesně to, proč občané většinou Street View používají. I proto je možné ji chápat jako vhodnou možnost prezentace měst a obcí ve smyslu turistických cílů. Pro konkrétní představu ukázala reálné použití jak v rámci ČR, tak na zajímavých webech zahraničních turisticky vyhledávaných míst.

V České republice letos auta Street View najela již cca 40.000 km, což zahrnuje více než 20 měst, 9 hradů a 5 muzeí. To, zda je konkrétní oblast na elektronické mapě skutečně zobrazitelná ve Street View, je možné poznat díky ikoně Street View panáčka. Pokud se na něj klikne a přesune se do cílové zóny, v případě, že tato oblast zmodrá, je skutečně zpracována tak, že je zobrazitelná ve Street View. To znamená, že je možné zde „procházet" celou oblast v reálném pohledu, natáčet se do různých směrů a měnit úhel pohledu.

Google+

S tématem Google+ si slovo vzal Filip Hráček, aby představil tuto novinku. Téma sociálních sítí obecně je dle jeho mínění rovněž velice důležité ke zvážení pro úřady veřejné správy. Zdaleka totiž neplatí obecně rozšířený názor, že tyto komunikační kanály jsou určeny pouze mládeži. Vzhledem k tomu, že komunikace jejich prostřednictvím je intuitivnější a rozhodně zábavnější než například pouhý e-mail, začíná být čím dál častěji využíván i starší generací. Podle jeho předpokladu do pěti let bude průměrný občan ČR chtít komunikovat a vyřizovat své záležitosti přednostně tímto kanálem, a to i ve vztahu k veřejné správě. Společnost Google si je vědoma skutečnosti, že sociálních sítí je relativně dost. Právě proto Google+ přináší určitá specifika, která svým způsobem překlápí naše běžné komunikační návyky z reálného života do toho elektronického. Tím hlavním je tzv. princip kruhů, kdy všechny kontakty jsou charakterizovány v určitých kruzích (rodina, přátele, práce ...) a podle toho se jim zobrazuje komunikační linka. Ve výsledku tak konkrétní informace sdílí vždy jen určitý kruh „zainteresovaných" a nesděluje všechno všem.

Závěrečné vystoupení společnosti Google obstaral Daniel Nohel. Jak uvedl, tempo, jakým se zrychluje připojení k internetu a jakým narůstá počet připojených osob, jednoznačně znamená, že internet se stává zásadním komunikačním kanálem. Ve velmi krátké budoucnosti například převáží počet těch, kteří nebudou chtít jen pasivně sedět u televize a přijímat obsah, ale aktivně si jej vybírat, případně jej i jinak ovlivňovat.

Připomněl, že v České republice je nyní 6,5 milionu občanů tzv. on-line a ti stráví v průměru 1,5 hodiny denně na internetu. Důvod, proč tuto skutečnost prezentuje jako zástupce společnosti Google, je mimo jiné to, že 87 % z těchto osob používá při svém pohybu na internetu vyhledávač. Samozřejmě i on dal k dispozici své statistiky. Z nich vyplývá, že 15 % těchto občanů přišlo na internet za nákupy, ale například 47 % zde hledá konkrétní obsah a 33 % používá internet pro komunikaci. V této souvislosti je podle jeho slov důležité si uvědomit, že narůstá význam mobilního přístupu. Už v současné době v rámci střední a východní Evropy je 10 % všech vyhledávání činěno právě prostřednictvím mobilních zařízení a toto číslo bude stále narůstat. V roce 2015 pak podle předpokladů počet přístupů z mobilních zařízení převáží nad přístupy z PC.

V této souvislosti je podstatné, že lidé očekávají, že způsob a výsledky přístupu a vyhledávání budou stejné jak z počítače, tak z mobilního zařízení. Pro veřejnou správu, které je tato prezentace určena, je pak důležité, že lidé, kteří přistupují z mobilních zařízení a touto cestou použijí služeb vyhledávače, většinou hledají konkrétní lokální informace (otevírací doby, jízdní řády, restaurace, galerie ...). A samozřejmě Google umí odpovědět i na otázku, jak připravit samotnou prezentaci v prostředí internetu, aby vyhovovala potřebám občanů. Stačí, podle slov Daniela Nohela, "zeptat" se vyhledávače. Je možné například získat statistiku toho, co vlastně občané v daném regionu vyhledávají (na co se ptají), rovněž je však možné sledovat návštěvnost konkrétního webu nejen co se týče počtu přístupů, ale rovněž odkud tento návštěvník přichází, kolik času zde tráví a proč odchází. Krom toho Google nabízí tzv. Website Optimizer, který dokáže určit, které elementy na dané webové stránce jsou optimální a které nikoliv.

V další části svého vystoupení se věnoval Daniel Nohel konkrétnímu přístupu k tvoření reklamy na webu (avíza na konkrétní akci) tak, aby se zobrazovala těm, pro které má význam (geografický, podle zájmů, podle dřívějších aktivit ...).

Cílem tohoto semináře bylo ukázat, že nástrojů, jež mají města a obce k dispozici, je spousta. Záleží jen na nich, jejich cílech či stávajících problémech, které si nakonec vyberou.

–MJ–

SSL certifikáty – pro seriózní web nutnost

V dnešní době neustále slyšíme o útocích na webové projekty, kdy dochází k ukradení osobních údajů uživatelů nebo čísel kreditních karet. Tato rizika jsou velmi závažná a nebezpečná. Povinností každého by tedy mělo tato rizika snižovat. Jednou z důležitých ochran je použití SSL certifikátů.

V této souvislosti přinášíme rozhovor o možnostech zabezpečení dat pomocí důvěryhodných certifikátů s Petrem Komárkem, ředitelem hostingových služeb ve společnosti ZONER software, a.s., která je největším prodejcem SSL certifikátů v ČR a SR.

Můžete nám použití SSL certifikátů přiblížit?

„SSL certifikáty jsou určeny k zabezpečení přenosu citlivých dat zákazníků, návštěvníků www stránek nebo firemních informací po internetu. Zabezpečí tekoucí data mezi serverem a klientem – například uživatelovým prohlížečem či mobilním telefonem kontrolujícím firemní poštu.
V dnešní době by mělo být pro každého správce či majitele www stránek použití SSL certifikátů samozřejmostí."

Měl by tedy SSL certifikát používat každý?

„Samozřejmě není potřeba ho používat na všech www stránkách, ale všude tam, kde se pracuje s citlivými údaji nebo kde se návštěvníci přihlašují ke svým účtům pomocí hesel. Firmy by měly mít svůj extranet zabezpečen vždy."

Jaké má certifikát uplatnění ve státní správě, např. na úřadech?

„I na úřadech se denně pracuje s citlivými osobními údaji, které by měly být rozhodně chráněny. Běžně se tu například používají intranety pro vnitřní komunikaci nebo sdílení dokumentů. Zároveň se může na tyto portály přihlašovat veřejnost, která hledá informace nebo materiály ke stáhnutí. Všude se používají přihlašovací údaje, jména, hesla, a proto je třeba mít přihlášení do tohoto systému zabezpečeno bezpečnostním certifikátem, jinak může docházet k úniku informací."

Jaký typ certifikátu byste doporučil pro státní správu?

„Například ministerstva u nás objednávají SSL Web Server pro svoje veřejné portály nebo pro interní systémy. Tento certifikát je také vhodný pro města a obce. Jednáme také s různými městskými částmi a s případným vhodným výběrem certifikátu rádi poradíme."

Je získání SSL certifikátu složité?

„Nasazení bezpečného šifrování je poměrně jednoduché a velmi rychlé. Podporu SSL protokolu dnes nabízejí všechny serverové systémy. Prakticky stačí pouze zajistit certifikát a vyčlenit IP adresu, na které bude probíhat bezpečná komunikace.

Se získáním certifikátu Vám pomůže administrátor serveru, který po objednání certifikátu generuje žádost (tzv. veřejný klíč). Následuje vystavení samotného certifikátu některou z certifikačních autorit. Administrátor poté instaluje certifikát na server. Návštěvník pozná zabezpečení svých webových stránek díky zobrazení „magického S" před adresou domény (https://)."

Jaké má v dnešní době člověk možnosti, když chce certifikát?

„Rozhodně doporučuji získat certifikát u důvěryhodné autority. Vyhneme se tak problémům, kdy jsou uživatelé přistupující na zabezpečené stránky nepříjemně varováni o nedůvěryhodném certifikátu a stránky následně opouštějí. U důvěryhodných certifikátů tento zásadní problém odpadá.
Mezi nejznámější a nejuznávanější certifikační autority na světě patří Thawte, VeriSign a GeoTrust, které spadají do rodiny firem Symantec. Certifikáty Thawte lze doporučit pro všechny způsoby zabezpečení pomocí SSL protokolu, certifikáty VeriSign jsou dražší a využívány především ve finančním sektoru. Jejich použití se vyznačuje vysokou prestiží. Z certifikátů GeoTrust bych uvedl zajímavý certifikát zabezpečující až 25 domén naráz, tzv. True BusinessID Multi-Domain."

Jaké výhody přináší objednání certifikátu u společnosti ZONER software?

„Nabízíme přes 20 druhů důvěryhodných certifikátů a máme specializované pracovníky, kteří s výběrem toho nejvhodnějšího rádi pomohou a poradí.
Certifikáty nabízíme už více než 6 let na stránkách ssl.czechia.com. Díky naší spolupráci s Thawte, VeriSign a GeoTrustem jsme se stali jejich platinovým partnerem, což má řadu výhod zejména pro naše zákazníky. Můžeme jim nabídnout nižší ceny, fakturaci v českých korunách nebo zákaznickou podporu 24/7. Navíc nabízíme vyzkoušení certifikátu na 30 dní zdarma."

Petr Komárek

Zoner

Pro dotazy a objednávky je možné využít nonstop zákaznickou podporu: 603 196 637 nebo admin@zoner.cz., která pomůže se zajištěním a výběrem nejvhodnějšího SSL certifikátu.

KRAJSKÝ ROK INFORMATIKY 2011 - NÁVRAT K PRAZDROJI

Krajský rok informatiky je pravidelné každoroční setkání pracovníků zainteresovaných do problematiky informatiky „na krajích". V roce 2011 se jednalo o výroční - desáté - pokračování. Proto jsme se vrátili do míst vzniku myšlenky na pořádání krajského roku, tedy do Plzeňského kraje. Jednalo se tak skutečně o návrat k Prazdroji,a to jak pivovarskému, tak prazdroji informačnímu. Letošní setkání připravili ti, kteří stáli u zrodu tradice Krajského roku informatiky, tedy magazín Egovernment spolu s Plzeňským krajem. I program odpovídal poněkud slavnostnějšímu ročníku, než byly ty ostatní. Jeho první den se odehrával v prostorách Plzeňského Prazdroje, druhý den pak na půdě krajského úřadu.

Slavnostní a zvláštní byl už samotný začátek konference. Magazín Egovernment vyrobil k desetiletému výročí Krajského roku informatiky slavnostní prapor s logem konference. Za zvuku fanfár byl prapor slavnostně předán do užívání Plzeňského kraje. Konkrétně byl vložen do rukou hejtmana Milana Chovance, který jej předal svému náměstkovi Ivo Grünerovi a ten jej svěřil vedoucímu odboru informatiky Václavu Koudelemu. Na prapor byla nejprve umístěna stuha se jmény všech krajů, kde se konal Krajský rok informatiky v minulých deseti letech, a následně i stuha Plzeňského kraje, který toto desetiletí uzavírá a načíná nové období. Prapor pak po oba dny zdobil pódium konference.

Místo úvodních proslovů politických představitelů kraje následovaly rozhovory s hejtmanem, jeho náměstkem a 1. náměstkem ministra vnitra Jaroslavem Hruškou, který na slavnostním zahájení zastupoval Ministerstvo vnitra. Témata rozhovorů byly především jejich vzpomínky na uplynulé informatické desetiletí, ale i na to, jaký byl jejich první počítač, či kde se podle jejich mínění bude nacházet elektronizace veřejné správy za dalších deset let.

neboť hejtman kraje přímo na pódiu svařil poslední část kabelu a poté byla vedoucím odboru informatiky Václavem Koudelem ukázána síť v provozu a představena její hlavní charakteristika, účel a historie výstavby.

Teprve po tomto aktu začal běžet „obvyklý" program Krajského roku informatiky sestávající z prezentací projektů jednotlivými úřady a jejich dodavateli.

Protože se celý první den odehrával v prostorách plzeňského pivovaru, nemohli jsme jeho zdi opus-

Ani těmito rozhovory ještě úvodní část konference nebyla u konce. Součástí jejího zahájení bylo i zprovoznění regionální sítě CamelNET. Bylo tak učiněno zcela symbolicky,

tit ani ve večerních hodinách. Nejprve účastníci konference absolvovali prohlídku výroby a uskladnění piva a následně po rautu mohli vtrhnout do improvizovaného kasína. Kromě rulety, pokeru, black jack mohli hrát i šipky, případně si vyzkoušet, jak složité je na čas sestavit dřevěný sud. V kasínu se točila zcela pevná měna Plzeňského kraje. Vzhledem k její omezené časové platnosti všichni, kterým štěstěna přála, použili tyto finanční zdroje v následné aukci. Dražily se samozřejmě tradiční pivní prezenty - soudek piva či basa piva, ale vrcholem byla položka zcela jedinečná - možnost odhalení krásky vskutku nevšední. Za 250 000 plzeňských tolarů byla vydražena možnost slavnostně odhalit pamětní

desku k desátému výročí Krajského roku informatiky. Deska, která připomíná uplynulé desetiletí, zároveň vyjadřuje přesvědčení účastníků konference, že za příštích deset let bude česká veřejná správa již skutečně elektronická. Kromě toho, že se jedná o desku pamětní, je to zároveň informační zprostředkovatel pro příští generace. Deska bude umístěna na stěně ve foyer Krajského úřadu Plzeňského kraje. Bude zde zakrývat „datovou schránku" umístěnou ve zdi, která bude obsahovat informaci o stavu krajské informatiky jako zprávu pro budoucí generace. Z praktických důvodů je tato zpráva - publikace 10 let informatiky na krajích - zpracována v podobě tištěné i elektronické na flash a CD. Pro úplnou jistotu je abstrakt obsahu vytištěn laserovou tiskárnou na kancelářský papír a rovněž napsán tuší na ruční papír. Organizátoři tak chtěli mít jistotu, že budoucí generace si jejich poselství budou skutečně schopni přečíst. Celý večer stylově vyvrcholil vystoupením ro(c)kové kapely Artur, v jejímž čele stojí vedoucí odboru informatiky Plzeňského kraje Václav Koudele.

I přes rozchod na pokoje v pozdních nočních, až ranních hodinách se i druhý den sešlo na pokračování odborného programu dostatečné množství posluchačů. Tentokrát jsme seděli v sále zastupitelstva Plzeňského kraje, které bylo oním místem, kde se konal historicky první Krajský rok informatiky. Odborné přednášky druhého dne důstojně zakončily oslavy desetiletého výročí. A jako vzpomínku na cestu obdrželi účastníci křišťálovou pivní sklenici s logem CamelNET.

Podrobnosti o programu Krajského roku informatiky, prezentace a fotografie naleznete na www.egovernment.cz/rok.

–MJ–

Regionální datová síť Plzeňského kraje CamelNET

„Bez spojení není velení", toto hodně staré rčení z prostředí armády je možné parafrázovat i do aktuálnější podoby - „bez kvalitního spojení, není kvalitní řízení". I takto je možné uvést článek na téma výstavby regionální datové sítě Plzeňského kraje CamelNET. Její provoz byl do produktivního provozu oficiálně spuštěn 3. listopadu 2011 v rámci jubilejního 10. ročníku konference Krajský rok informatiky.

Než se s Vámi podělíme, proč a jak se Plzeňský kraj do výstavby a provozu vlastní regionální infrastruktury pustil, pokusíme se Vám popsat výchozí situaci, na základě které jsme se rozhodovali, jak v této oblasti nadále pokračovat.

Pod Plzeňský kraj spadá více než 130 zřizovaných, nebo většinově vlastněných subjektů. Všechny tyto subjekty pro svoji činnost potřebují konektivitu (minimálně k internetu). Jsou mezi nimi i organizace, které jsou na konektivitě bytostně závislé. Mezi takové patří Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje, která potřebuje kvalitní a spolehlivé propojení na svá jednotlivá výjezdová místa. Většina komunikace v této organizaci se odehrává především elektronickou cestou – informace, které potřebují posádky před výjezdy na jednotlivých výjezdových místech, jsou odesílány z dispečinku samozřejmě elektronicky. Dalším příkladem může být Správa a údržba silnic Plzeňského kraje. V roce 2011 prošla procesem slučování, kdy z jednotlivých okresních správ silnic vznikla jedna velká krajská správa a údržba silnic. To sebou samozřejmě neslo i centralizaci informačního systému této organizace a jeho přesun na servery Krajského úřadu Plzeňského kraje. Všech cca 200 uživatelů v této organizaci potřebuje přistupovat k jednomu informačnímu systému. K tomu se před spuštěním CamelNET používala virtuální privátní síť sestavená prostřednictvím sítě internet s využitím standardního připojení, např. formou ADSL. Taková technologie připojení však neumožňovala v krajské správě a údržbě silnic nasadit centralizované prostředí souborových serverů a zálohování dat.

Další oblastí, kterou zmíním z důvodu popisu výchozího stavu před výstavbou CamelNET, je výměna dat mezi nemocnicemi na území Plzeňského kraje. Plzeňský kraj vlastní čtyři nemocnice akutní péče (dřívější „okresní" nemocnice) a 2 nemocnice následné péče. Výměna dat mezi „krajskými" zdravotnickými zařízeními, případně mezi dalšími zařízeními v regionu (podstatnou je z toho pohledu Fakultní nemocnice v Plzni) probíhala před spuštěním CamelNET jen s využitím přenosových kapacit běžného internetu. Často se takto přenáší data z různých vyšetření, jako jsou RTG snímky, případně data z vyšetření na magnetické rezonanci (1 vyšetření je cca 2 GB dat), což znamená velkou časovou náročnost přenosu těchto dat v zařízení, které si je vyžádalo. Kromě zvýšení spolehlivosti a bezpečnosti přenosu dat bylo cílem i zrychlení jejich přenosu na řády jednotky sekund.

Další velkou množinou krajských organizací a subjektů jsou například střední školy, případně různé ústavy sociální péče. Všechny tyto subjekty sídlí většinou v jediné lokalitě a nemají tedy logicky potřebu propojování vlastních poboček a pracovišť v různých lokalitách. Ale i takové subjekty potřebují konektivitu s okolním světem. Samozřejmě se potřebují připojit k internetu.

Ale to není zdaleka jediný způsob, jak kraj chce pomáhat zabezpečovat některé služby krajským organizacím s využitím CamelNETu, a to s využitím tzv. Technologického centra Plzeňského kraje. Co je technologické centrum? Zjednodušeně řečeno několik výkonných centrálních serverů s dostatečnou kapacitou na ukládání dat. V technologickém centru mohou krajské organizace využívat virtuální servery a tím šetřit za nákup vlastních serverů, případně v něm mohou zálohovat svá lokální data. Vše je samozřejmě podmíněno existencí robustního a kapacitně dostačujícího připojení organizace k technologickému centru, což běžný internet samozřejmě neumožňuje. Na tomto příkladu je vidět, jak je pro regiony vhodné kombinovat služby vlastní infrastruktury se službami vlastních technologických center (Cloudů) a díky tomu dosáhnout velmi vysokého synergického efektu.

Na základě všech výše uvedených informací (a nejenom těchto) se Plzeňský kraj musel rozhodnout, jak zajistit koordinaci datových komunikací a ve své důsledku i rozvoje informačních a komunikačních systémů v krajských organizacích. Nemalou roli při jeho rozhodování sehrála i souvislost s komunikačními potřebami státu na území kraje. Konkrétně jsme se zaměřili na složky v gesci Ministerstva vnitra, tedy Hasičského záchranného sboru a Policie ČR. Rada kraje rozhodla v roce 2009 o zpracování analýzy pokrytí kraje datovými infrastrukturami a o návrhu projektového záměru vlastní krajské datové infrastruktury. Velkou inspirací pro nás byla obdobná datová síť Kraje Vysočina, kterou pod názvem RowaNET kolegové z Vysočiny provozují úspěšně již několik let.

Jaké byly hlavní cíle projektu krajské regionální infrastruktury? Především postupně vybudovat optickou datovou síť, která bude propojovat technologická centra kraje s objekty organizací zřizovaných krajem a s obcemi a jimi budovanými metropolitními sítěmi. Základní páteřní síť je plně ve vlastnictví kraje. Tyto základní páteřní trasy umožní integrovat do jednoho celku i metropolitní sítě budované obcemi s finanční podporou Plzeňského kraje (ročně z krajského rozpočtu cca 10 mil. Kč). Síť jako celek bude napojena na komunikační infrastrukturu veřejné správy a centrální místo služeb. Jak bylo zajištěno financování? Výstavba 1. etapy regionální komunikační infrastruktury Plzeňského kraje je součástí projektu "Technologické centrum Plzeňského kraje" - část VI., který je financován z prostředků Plzeňského kraje a Evropské unie (IOP, část VI., Výzvy MV ČR č. 08 na „Rozvoj služeb e-governmentu v krajích").

V roce 2011 byla realizována výstavba základní části sítě (viz obrázek), která je tvořena třemi kruhy a čtyřmi odbočkami. Převážně kruhová topologie sítě je zárukou její vysoké spolehlivosti. Celkem je v první etapě připojeno do sítě 10 ORP z 15, které jsou v Plzeňském kraji. Koncové objekty mohou být připojeny v lokalitách přímo do uzlových bodů. Takto jsou připojovány zejména objekty, jejichž připojení zajišťuje Plzeňský kraj. Protože síť jako celek je od počátku založena na výhodné spolupráci kraje s jednotlivými obcemi, je využíváno připojení pomocí metropolitních sítí budovaných obcemi s finanční podporou kraje. Tyto metropolitní sítě jsou jako celek připojeny k páteřní infrastruktuře v uzlových bodech, které jsou převážně umístěny na příslušných městských úřadech. Metropolitní sítě jsou již budovány v Klatovech, Domažlicích, Tachově, Přešticích a Nýrsku. Podporu výstavby metropolitních sítí předpokládáme i v následujících letech. Do konce roku 2012 bude připojena do sítě CamelNEt více než polovina objektů Plzeňského kraje.

Plzeňský kraj je na počátku využívání vlastní komunikační infrastruktury. Aktuálně se připravujeme na další rozvoj směrem do oblastí kraje, kde doposud pokryté nemáme. Je pro nás důležité, aby stát (koordinaci by mělo zajišťovat Ministerstvo vnitra) spolupracoval s regionálními a lokálními samosprávami na sdílení přenosových kapacit. Je naprosto nesmyslné, aby do jednoho okresního města pronajímal stát datové linky, když do něj vede konektivita s využitím optiky ve vlastnictví kraje. Cesta k plnému využívání služeb regionální komunikační infrastruktury bude ještě náročná, s velkým množstvím překážek, ale pokud vedení kraje má jasně stanovený cíl tímto směrem, je možné úspěšného konce dosáhnout. Investice do vlastní infrastruktury neztrácí svoji hodnotu a na rozdíl od investic do jiných oblastí má velkou šanci spořit budoucí náklady při současném zvýšení kvality a robustnosti služeb.

Ing. Václav Koudele
vedoucí odboru informatiky
KÚ Plzeňského kraje

CamelNET

Snižte své náklady na IT s řešením ZERO CLIENT

Další krok virtualizace

Zatímco virtualizace napomáhá v posledních letech společnostem vytvořit štíhlejší IT prostředí, stále existuje oblast, kde základní filozofií je zvýšení efektivity práce na základě menších hardwarových nákladů. Většina organizací stále pracuje s plně vybavenými desktopovými systémy, které mají vlastní procesor, paměť, úložiště dat, operační systém a aplikace. Ve výsledku jsou tato řešení nejen nákladná, ale i obtížně spravovatelná a udržovatelná. Kromě toho jsou desktopy složité na ochranu proti potenciálním útokům, mají dopad na životní prostředí vlivem uhlíkové stopy a relativně vysokou spotřebu energie v pohotovostním režimu. Všechny tyto faktory zvyšují náklady a mohou vést k překročení rozpočtu, což může postavit nejen IT oddělení, ale i celou společnost do kritické pozice.

Zero Client je řešením všech těchto neduhů klasických PC. Jedná se o frontend zařízení, na které jsou přesměrovány vstupy a výstupy z virtuálního desktopu běžícího na centrálním serveru. Jeho hlavní výhodou jsou minimální nároky na hardwarové vybavení, snadná správa a údržba. To vše má za následek snížení provozních nákladů pro společnost. Low-cost hardware a efektivnější roll-out proces pomáhají stlačit počáteční náklady na minimum stejně jako efektivní následná instalace a případná výměna. Extrémně nízké požadavky na napájení, vysoká spolehlivost zařízení, dlouhá životnost a centralizovaná správa zajistí, že Zero Client šetří náklady po celou dobu své životnosti.

Co tedy vlastně Zero Client je?

Zero Client je front-end zařízení určené pro přístup k virtuálnímu desktopu běžícímu na serveru.

Jak lze Zero Clienta zapojit do stávající infrastruktury?

Zero Client běží na VMware virtuálním prostředí. To vyžaduje servery s instalovaným VMware hypervisor (ESX/ESXi) stejně jako operační systém a nezbytný software pro virtualizaci desktopů. Aby bylo možné následně Zero Clienta zprovoznit, nesmí chybět Connection broker. Zero Client nedokáže fungovat odděleně od serveru a nezbytné síťové infrastruktury. Podpora Citrix desktop je v současné chvíli také dostupná, stejně jako Microsoft Hyper-V.

Jaké komponenty Zero Client obsahuje?

Zero Client se skládá z displeje, třech USB rozhraní, audio výstupu a LAN. Podporuje bezdrátové připojení klávesnice a myši v kombinaci s USB Donglem. V displeji je integrován čipset pro spojení se serverem, na kterém běží virtuální PC. Zero Clienttedy neobsahuje žádný operační systém, procesor, paměť, pevný disk nebo větrák.

Jak je Zero Client napájen a kolik energie spotřebuje?

Napájení je u Zero Clienta zajištěno pomocí AC adaptéru. Na trhu je však nyní dostupná již druhá generace, která je vybavena technologií Power-over-Ethernet (PoE), jež dodává energii přes LAN port. Zero Client spotřebuje pouze 27 wattů.

Jak se uživatel přihlásí ke své virtuální pracovní ploše?

Connection broker zobrazuje přihlašovací obrazovku a pak pošle dané autorizační údaje přidělenému virtuálnímu PC. Vlastní virtuální stroj běží na VMware ESX nebo VMware ESXi a ověření uživatele probíhá přes Microsoft Active Directory.

Jaké jsou síťové nároky?

Pro běžné kancelářské aplikace, doporučuje se 8 Mb/s. Nicméně, Zero Clienta je schopen fungovat i při rychlosti 4 Mb/s. Pro bezproblémový běh multimediálních aplikací se doporučuje rychlost přibližně 30 Mb/s.

Je možné, aby se uživatel během práce přesouval?

Možnost pracovat kdekoli je při použití Zero Clienta velmi snadná. Uživatel pouze přeruší připojení k virtuálnímu počítači na jednom Zero Clientu – stisknutím tlačítka on/off po dobu cca dvou sekund – a pak se jednoduše přesune k jinému Zero Clientovi a obnoví připojení. To je možné proto, že virtuální stroj stále běží na serveru, i když není zrovna používán Zero Clientem.

Kolik Zero Clientů lze provozovat na jednom serveru?

V závislosti na způsobu použití lze zprovoznit dva až osm virtuálních strojů – Zero Clientů – na jediném jádru procesoru. Standardní server je vybaven čtyřmi jádry a lze tedy spustit až 32 virtuálních strojů. Fujitsu PRIMERGY servery, jako je tower server TX, RX rack server a BX blade server jsou ideální pro běh virtuálních počítačů.

Jaký vliv má Zero Client na práci IT manažera?

Protože výkon Zero Clienta není závislý na vlastním hardwaru, ale na vybavení serveru, představuje jeho používání obrovskou úsporu času i práce IT správce. Díky tomu, že Zero Client může být centrálně řízen a automaticky nastavován, IT manager ušetří velké množství času, které by jinak strávil instalováním nových zařízení na pracoviští uživatele.

A co přináší firmám nebo úřadům?

Zejména úsporu nákladů a zvýšení bezpečnosti. Zero Client je za podstatně nižší cenu než tradiční PC nebo tenký klient. Bezpečnost používání Zero Clienta tkví v tom, že snižuje riziko ztráty citlivých dat, stejně jako snižuje možnost zavirování. Snadnost správy, která přichází s virtualizací desktopů, šetří náklady na řízení infrastruktury a schopnost pokračovat v práci z jakéhokoli Zero Clienta umožňuje vysoký stupeň flexibility na pracovišti. Zero Client také díky velmi nízké spotřebě energie pomáhá výrazně snížit náklady na elektřinu.

Intergraph CS se po jubileu těší se na budoucnost

Rok co rok pořádá začátkem podzimu společnost Intergraph svou konferenci GeoForum CS. Lídr v oblasti geoinformačních řešení letos slavil dvacet let od založení české pobočky a při té příležitosti zde představil technologické novinky, které se dostanou do rukou zákazníků v příštích měsících.

Ideální spojení technologií

Zdaleka nejdůležitějším milníkem pro Intergraph bylo loňské převzetí nadnárodní společností Hexagon AB, která je světovou špičkou v oblasti systémů měření. Pro Intergraph se otevírají cesty k těsné spolupráci s těmi nejlepšími v oblasti geodetických měření, bezpečnosti, či vývoje hardware. „Takto můžeme přinášet zákazníkům do dalších let daleko komplexnější a dotaženější řešení. Těšíme se na budoucnost," přiznal spokojeně generální ředitel Intergraph CS Leoš Svoboda. Zajímavými partnery se stala například společnost Erdas, která vyvíjí nejrozšířenější software v oblasti rastrových geografických informačních systémů (GIS), či světový lídr v oblasti geodetických měřicích přístrojů Leica Geosystems AG. „Vidíme velkou synergii mezi tím, co děláme přes čtyřicet let v oblasti vektorové grafiky, a co dělá Erdas v rastrové grafice, v níž je o kus dál. Dochází k ideálnímu spojení technologií a jejich doplnění," podotkl Horst Harbauer, Senior Vicepresident společnosti Intergraph pro region EMEA.

Geoforum CS je každý rok ideální příležitostí seznámit zákazníky a partnery s nejžhavějšími novinkami mezi produkty. Tentokrát byl v Mikulově představen GeoMedia Smart Client. „Není to ani desktop, ani web, ale je přesně na pomezí. Je to aplikace, která používá centrální data, ale uživatelské rozhraní je optimalizované pro desktopovou práci. Zároveň má výkon odpovídající serveru, takže můžete používat data celé Evropy," ukazoval aplikaci Georg Hammerer z Intergraph GmbH Österreich.

Další z novinek bylo přestavení tenkého klienta a demonstrace mobilního pořizování dat. Zde se s nedávným rozvojem segmentu tabletů objevují dosud skryté možnosti, např. mapování s přesností na metry dostatečně vyhovuje sběru dat pro GIS a zároveň poskytuje snadno ovladatelný nástroj pro práci v terénu. „Cílem je posunout sběr informací k těm, kteří jej skutečně dělají. Tedy nikoliv geodeti, ale například správci registrů, kteří potřebují zjišťovat stavy osvětlení ve městech, či čísla železničních přejezdů," vysvětlil technický ředitel Intergraph CS Jakub Svatý.

INSPIRE: Fáze implementace přichází

Velkou pozornost věnuje Intergraph směrnici INSPIRE a tomu odpovídal i prostor na konferenci. Cílem směrnice je sdílet data co nejefektivnějším způsobem v celé Evropské unii a dotýká se všech organizací a společností zasahujících do veřejné správy, které používají prostorová data v digitální formě. Po datech přílohy I, jež se týkala v případě České republiky především Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK), přichází na řadu data příloh II a III, tedy i ostatních organizací.

V současnosti je většina legislativy INSPIRE schválená a nyní jsou na řadě řešení, která s ní budou v souladu. To otevírá problematiku datových specifikací a testování souladu konkrétních datových sad s normami. „Právě teď je fáze testování a je možnost ovlivnit to, jak budou vypadat technické návody, což znamená samotné specifikace dat pro přílohy II a III, a zároveň možnost ovlivnit návrh prováděcích pravidel, tedy legislativu, která vyjde jako nařízení komise číslo 1089/2010, respektive jeho aktualizace," vysvětlil v klíčovém příspěvku Tomáš Řezník, člen Evropské komise Joint Research Center, který zároveň prezentoval metodiku testování souladu, která je v návrhové fázi. „INSPIRE se přesouvá z legislativního procesu do fáze reálné implementace. A zároveň se posouvá od centrálních organizací k regionálním a místním, ať už to jsou kraje, či správci infrastruktury," uzavřel technický ředitel Intergraph CS Jakub Svatý.

INTERGRAPH GeoForum CS 2011

„Spojení s Hexagonem nás posílí," těší Leoše Svobodu, ředitele Intergraph CS

Česká pobočka společnosti Intergraph, jednoho ze světových lídrů v oblasti geografických informačních systémů, letos slaví dvacet let od svého založení. Dvě dekády na trhu nejsou jen kulatým jubileem, ale i výsadou být jedním z prvních při integrování prostorových informací do činnosti nejrůznější institucí a oceněním vytrvalosti. „Za dalších dvacet let bych naši pobočku rád viděl obklopenou zájmem příznivců z řad předních expertů v geoinformatice a dalších oborech našeho zájmu, běžných uživatelů a manažerů, kteří spoléhají na naše technologie, lidi a řešení," přeje si generální ředitel Intergraph CS Leoš Svoboda.

Jak vzpomínáte na období vzniku Intergraph ČSFR a takzvaná bouřlivá devadesátá léta?

Vzpomínám rád už na období před vznikem pobočky Intergraph, kdy v rámci uvolňování poměrů vznikla akciová společnost majoritně vlastněná státním podnikem Pragoprojekt. Její průkopnické úsilí velmi zaujalo korporaci a vedlo v roce 1991 k založení naší pobočky jako první v celém bývalém východním bloku. V nepočetné sestavě jsme získali významné místo v rámci celého ICT trhu, třeba ocenění Křišťálový disk na tehdy velkolepém veletrhu INVEX.

Které milníky ve dvacetileté historii české pobočky považujete považujete za nejvýznamnější?

Jako zásadní milník vidím technologický přechod celé korporace v polovině 90. let, následně změnu portfolia a obrození do podoby především softwarové firmy na přelomu tisíciletí. Posléze vstup do oblasti služeb a poskytování řešení, která jsou dodnes naší nespornou předností. Čerstvým milníkem je vstup do skupiny Hexagon AB, jehož přínos si ještě ani nedokážeme plně představit.

Co může Intergraphu přinést zařazení do obrovské nadnárodní společnosti?

Intergraph je krátce od založení v roce 1969 nadnárodní společností a tato kultura samozřejmě pomáhá při začleňování do Hexagonu nebo i při začleňováni ERDAS do Intergraphu. Určitě se posílí pokrytí trhů sloučením obchodních kanálů, stejně tak produktová nabídka, ale zásadní je myslím spojení s dodavateli odlišných produktů v rámci Hexagonu, zmíním na prvním místě Leica Geosystems. Připravují se první řešení spojující unikátní hardware a software technologie, včetně implementačních služeb, a vidím tam nejen kvantitu, ale i kvalitu, tedy novou přidanou hodnotu.

Kde byste rád viděl českou pobočku za dalších dvacet let?

Určitě v Praze a bez ohledu na to, kam za dvacet let technologie či požadavky zákazníků a celá společnost postoupí, rád bych ho viděl obklopený neutuchajícím zájmem a spoustou přátel a příznivců jak z řad předních expertů v geoinformatice a dalších oborech našeho zájmu, tak běžných uživatelů a v neposlední řadě manažerů, kteří spoléhají na naše technologie, lidi a řešení.

INTERGRAPH CS 20 LET PP&M SG&I 1991 - 2011

Transakční část PVS skončí, k e-podání pro ČSSZ nyní slouží VREP

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) očekává, že v důsledku změn zákona o informačních systémech veřejné správy dojde s koncem roku 2011 k ukončení provozu transakční části Portálu veřejné správy (PVS). Jelikož tento systém využívá řada klientů ČSSZ k elektronickému podávání formulářů, upozorňujeme je na nový systém přenosu s názvem Veřejné rozhraní pro e-podání (VREP).

Co je to e-podání?

E-podání je zvláštní formou elektronického podání, které ČSSZ zavedla pro nejčastěji přijímané formuláře. Jeho podstatou je, že se předávají pouze data formulářů ve formě datové věty v přesně definované struktuře (formát XML). Výhody tohoto způsobu podání vyniknou zejména tam, kde je třeba pracovat s velkým množstvím formulářů během krátké doby. Je úsporný, pokud jde o velikost, umožňuje rychlejší zpracování a informování klienta o správném či chybném vyplnění. Při letošním dubnové špičce při sběru evidenčních listů důchodového pojištění zpracovávala ČSSZ přes 10 000 takových elektronických podání denně.

Veřejné rozhraní pro e-podání (VREP)

Služba e-podání byla na PVS spuštěna koncem roku 2004 a je dnes využívána desítkami tisíc podávajících, na které bude mít ukončení provozu transakční části PVS dopad. Proto ČSSZ zprovoznila vlastní alternativní kanál pro předávání e-podání, tzv. VREP (Veřejné rozhraní pro e-podání). Tento kanál byl spuštěn v říjnu 2010 pro zasílání e-neschopenky (služba HPN – hlášení ošetřujícího lékaře), od března 2011 je k dispozici pro předávání ostatních typů e-podání.

Zaměstnavatelé mohou zasílat:

- evidenční listy důchodového pojištění – ELDP;
- oznámení o nástupu do zaměstnání – ONZ;
- přehled o výši pojistného – PVPOJ;
- příloha k žádosti – NEM-PRI;
- nahlášení nového kvalifikovaného certifikátu po jeho obnově – UserCert;
- potvrzení o studiu/teoretické a praktické přípravě – POS.

Pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) je připraven:

- přehled o příjmech a výdajích OSVČ – OSVC-PRE.

Mnozí z klientů ČSSZ již využívají tento komunikační kanál pro zasílání e-podání, v říjnu 2011 bylo prostřednictvím VREP doručeno 30 % všech e-podání, zatímco 70 % bylo předáno přes PVS.

Provoz kanálu VREP bude klientům i v budoucnu k dispozici bezplatně. Klienti musí svá podání podepisovat elektronickým podpisem na bázi kvalifikovaného certifikátu. Pro drobné podávající, kteří zasílají nejvýše několik formulářů najednou, bude ČSSZ i nadále na svém webu vystavovat příslušné šablony pro vyplnění a program pro odeslání formuláře a příjem odpovědi s výsledkem zpracování.

Jak přesměrovat e-podání z Portálu veřejné správy?

Klientům, kteří k zasílání e-podání využívají formuláře vystavené na webu ČSSZ, je k dispozici verze programu XML602Filler a odpovídající šablony formulářů s funkčností odesílání na VREP.

Klienti, kteří pro odesílání e-podání používají vlastní software, potřebují mít takový software a jeho verzi, které podporují komunikaci přes VREP. Mnohé komerční programy ve svých novějších verzích podporují jak odesílání přes PVS, tak odesílání přes VREP. Klientům doporučujeme v tomto případě vyzkoušet a využívat kanál VREP již nyní a nenechat přesměrování až na vypnutí PVS. Podrobná dokumentace ke kanálu VREP pro dodavatele software pro e-podání je popsána v dokumentu Předávací a dotazovací protokol, zveřejněném na webu ČSSZ v sekci e-podání: www.cssz.cz/cz/e-podani/, www.cssz.cz/cz/e-podani/ke-stazeni/.

Pro dotazy k elektronické komunikaci s ČSSZ je možné využít i nově zřízeného call centra pro technickou pomoc e-podání 585 708 290, jehož provozní dobu lze najít na www.cssz.cz/cz/informace/call-centra/.

Pavel Gejdoš
tiskový mluvčí
ČSSZ

Síla informací spojená k výkonu

ICZ

| Aplikace a řešení pro veřejnou správu
PODPORA ADMINISTRATIVNÍCH PROCESŮ
NÁRODNÍ REGISTRY A EVIDENCE
SPRÁVA A ŘÍZENÍ DOKUMENTŮ
Důvěryhodný elektronický archiv | Digitalizace | Portály a integrační platforma | Spisová služba e-spis (včetně Datových schránek) | Workflow systémy
| Konzultační a analytické služby
| Systémová integrace
| Bezpečnost | Infrastruktura

VEŘEJNÁ SPRÁVA
ZDRAVOTNICTVÍ
OBRANA
DOPRAVA
FINANCE
VÝROBA
TELEKOMUNIKACE
ENERGETIKA

www.i.cz | marketing@i.cz

Adobe ve službách úřadu

Víte, že díky rámcové smlouvě s MVČR můžete výhodně nakupovat licence Adobe?

V rámci licenčního programu CLP (Cumulative Licence Program) můžete jako součást orgánu státní a veřejné správy nakupovat za zvýhodněné ceny díky mimořádné smlouvě mezi Ministerstvem vnitra České republiky a společností Adobe Systems.

Tento program se týká ministerstev, státních a krajských úřadů, měst a obcí, přičemž nabízí nejen tradiční kancelářské produkty, ale i desktopový software z rodiny Creative Suite, do které spadají programy jako Photoshop a Adobe Illustrator. Nezapomeňte se svého prodejce zeptat na možnost nákupu pro státní a veřejnou správu v rámci licenčního programu CLP!

Adobe Acrobat X Pro

Produkty z rodiny Adobe Acrobat přináší komplexní řešení pro komfortní práci s elektronickými dokumenty PDF.

Adobe Creative Suite 5.5

Sada obsahující Photoshop, Illustrator, InDesign a další celosvětově uznávané nástroje pro tvorbu grafiky, webu a videa.

Více informací na **www.jaknapdf.cz/clpgov**

Adobe, logo Adobe, Acrobat, Creative Suite, Photoshop, InDesign a Illustrator jsou buď registrovanými značkami nebo ochrannými známkami společnosti Adobe Systems Incorporated v USA a/nebo jiných zemích. Všechny ostatní ochranné známky jsou vlastnictvím jejich právoplatných majitelů.

© 2011 Adobe Systems Incorporated. Všechna práva vyhrazena.